

Årsberetning 2020

Leirfjord kommune

Jan Ove Styve

Rådmann

Tverlandet oppvekstsenter: dyrking

Innhold

Rådmannens kommentar	2
Folketallsutvikling.....	3
Politisk ledelse og politiske organer.....	3
Administrativ ledelse.....	4
Interkommunalt samarbeid.....	4
Personal	6
Sykefravær	6
Spesielle forhold nevnt særskilt i kommuneloven – likestilling/etikk	7
Internkontroll.....	8
Økonomi.....	9
Økonomisk oversikt – drift.....	12
Bevilgningsoversikt – drift (A)	13
Regnskap drift	14
Bevilgningsoversikt - investering.....	15
Investeringsprosjekt 2020.....	16
Virksomhetene.....	17
Rådmann.....	17
Leirfjord barne- og ungdomsskole (LBU).....	18
Ulvangen oppvekstsenter	21
Tverlandet oppvekstsenter.....	24
Leland Barnehage.....	25
Leines Barnehage	27
Helse og velferd.....	29
Omsorgstjenesten	33
Barnevern	36
Teknikk og eiendom.....	38

Rådmannens kommentar

Årsberetningen, jfr kommunelovens §14-7, skal redegjøre for

- a) forhold som er viktige for å bedømme den økonomiske utviklingen og stillingen, og om den økonomiske utviklingen og stillingen ivaretar den økonomiske handleevnen over tid
- b) vesentlige beløpsmessige avvik mellom årsbudsjettet og årsregnskapet, og vesentlige avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene
- c) virksomhetens måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold som er av vesentlig betydning for kommunen eller innbyggerne
- d) tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre en høy etisk standard
- e) den faktiske tilstanden når det gjelder kjønnslikestilling
- f) hva kommunen gjør for å oppfylle arbeidsgivers aktivitetsplikt etter likestillings- og diskrimineringslovens §26.

Årsberetningen er administrasjonens rapport til kommunestyret om ressursbruk og resultater i året som gikk. Kommunelovens regnskapsforskrift fremhever årsberetningen som et av kommunens viktigste dokumenter. Årsberetningen skal være en god innføring i Leirfjord kommunes virksomhet, og gir et godt bilde av kommunens drift.

Årsberetningen beskriver kommunens aktivitet og økonomiske status i 2020. Kommunen har ansvar for et mangfold av oppgaver, og innbyggerne vil møte den kommunale virksomhet under alle stadier i livsløpet. Kommunen har et betydelig samfunnsoppdrag. Derfor vil hovedfokuset alltid være rettet mot at kvaliteten og omfanget på de tjenestene som gis innbyggere skal være best mulig ut fra de ressurser en har tilgjengelig. For å lykkes med dette er en helt avhengig av våre ansatte og hvordan vi organiserer tjenestene.

«Til det beste for innbyggere/brukere, ansatte og arbeidsgiver»

Årsregnskapet for 2020 viser et svakt netto driftsresultat selv om det er en forbedring sammenlignet med 2019. 2020 har vært et spesielt år. På grunn av korona var året preget av meget lavt rentenivå samt et unormalt lavt lønnsoppgjør. I et normalår ville resultatet vært verre. I tillegg mottok vi ca 1,7 mill fra havbruksfondet. Måtte fortsatt benytte disposisjonsfond for å balansere driften. Dette er en utfordring. Kommunens økonomi fremover vurderes som anstrengt med tanke på kommunal økonomisk bærekraft. For å sikre gode tjenester til befolkningen (både nåværende og kommende generasjoner) er en helt avhengig av å ha nødvendig økonomisk handlingsrom. Dette oppnås gjennom økt positivt nettodriftsresultat. Noe som vil gi kommunen mer penger på bok i form av større disposisjonsfond. Kommunenes betjeningsevne styrkes og en bygger opp egenkapital til fremtidig investeringsbehov. Rådmannen er av den oppfatning at rammevilkårene for kommunen ikke kan forventes å bli bedre enn i dag. Mulig at et regjeringsskifte vil gi et lite kortsiktig løft (erfaringsmessig gjør det det). Det er en klar tendens til at inntektene reduseres samtidig som en ser en kostnadsøkning. Den demografiske utviklingen er bekymringsfull, vi har nedgang i folketallet og det blir færre unge og flere eldre. Dette er faktorer vi som kommune må ta inn over oss i forhold til drift og planlegging for fremtiden. Større samsvar mellom inntekter og bruk av våre samlede ressurser. Leirfjord kommune drives relativt effektivt med de ressurser vi har til rådighet. Mer detaljert om ulike økonomiske tallstørrelser kommer frem i eget kapittel senere i årsmeldingen.

Avslutningsvis vil jeg få takke alle ansatte, tillitsvalgte, vernetjenesten et godt arbeid og innsats gjennom et krevende år med hensyn til både omstilling og pandemi.

Jan Ove Styve
Rådmann

Folketallsutvikling

Leirfjord kommune hadde pr. 31.12.2020 **2278 innbyggere**, noe som er en nedgang med 26 personer fra 2019. Antall fødte pr. 1000 innbyggere har gått vesentlig ned i 2020.

Nøkkeltall	Enhet	Leirfjord					
		2018	x	2019	x	2020	+
Innbyggere (antall)	antall	2 320		2 294		2 278	
Fødte per 1000 innbyggere (per 1000) ¹	per 1000	13,4		13,9		8,8	
Døde per 1000 innbyggere (per 1000) ²	per 1000	8,6		7,0		10,1	
Netto innflytting (antall) ³	antall	2		-42		-13	
Andel skilte og separerte 16-66 år (prosent)	prosent	8,4		9,0		8,8	
Andel enslige innbyggere 80 år og over (prosent)	prosent	75,2		76,7		69,1	
Registrerte arbeidsledige i prosent av befolkningen i alderen 15-74 år (prosent)	prosent	1,5		0,7		1,5	
Andel innvandrerbefolkning (prosent)	prosent	13,3		13,1		11,9	
Samlet fruktbarhetstall (antall)	antall	1,54		1,50		1,41	

Politisk ledelse og politiske organer

Sentrale politiske verv i 2020:

Verv:	
Ordfører	Ivan Haugland, AP
Varaordfører	Sten Rino Bonsaksen, AP
Leder plan og næringsutvalg	Kay Rune Nersund, FrP

Politisk aktivitet:

Utvalg	Antall møter	Antall saker
Kommunestyret	11	80
Formannskap	13	71
Administrasjonsutvalg	2	2
Arbeidsmiljøutvalg	7	10
Plan- og næringsutvalg	12	119
Eldreråd	6	6
Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne	2	2
Sakkyndig nemnd (Skattetakstnemnd)	1	1
Ungdomsråd	4	4
Klagenemnd for eiendomsskatt	1	20
Særskilt klagenemnd	1	1
Valgstyre	0	0
Kontrollutvalg	4	21
Delegerte vedtak etter myndighet fra rådmann/kommunestyre		179

Administrativ ledelse

Strategisk ledelse:

Jan Ove Styve	rådmann
Kjell Olav Lund	kommunalsjef helse og velferd
Maidi Lill Andersen	kommunalsjef oppvekst
Kjersti Toft	personalsjef

Virksomhetsledere:

Beate Tømmervik	Leland barnehage
Airin Levang	Leines barnehage
Alice Jensen	Tverlandet oppvekstsenter
Susanne Johansen	Ulvang oppvekstsenter
Arild Solberg	Leirfjord barne- og ungdomsskole
Truls Gripheim	Pleie og omsorg
Birgit Johansen	Helse og velferd
Elisabeth L. Johansen	Barnevern
John Alvin Mardal	Teknikk og Eiendom

Interkommunalt samarbeid

Leirfjord kommune er med i mange interkommunale samarbeid, noen sammen med kun en annen kommune, andre sammen med mange kommuner. Hovedsakelig drives det interkommunale samarbeidet gjennom vertskommunemodellen.

Leirfjord kommune er vertskommune for Ytre Helgeland Barnevernstjeneste – dvs. kommunene Herøy, Dønna, og Alstahaug i tillegg til Leirfjord.

Bakgrunnen for det interkommunale samarbeidet er

- behov for særkompetanse/sårbarhet
- uforholdsmessig dyrt å drive tjenestene i egen regi
- vanskelig å rekruttere kompetanse i små stillingsandeler

Viktige fagområder	Deltakerkommuner
RKK Ytre Helgeland – regionalt kontor og kompetanseutvikling	Alstahaug, Dønna, Herøy, Leirfjord, Lurøy, Træna og Nesna
PPT – Pedagogisk psykologisk tjeneste	Alstahaug, Dønna, Herøy, Leirfjord, Lurøy og Træna
Karrieresenteret	Alstahaug, Dønna, Herøy, Leirfjord, Lurøy og Træna
Kulturskole	Alstahaug og Leirfjord
Helgeland Museum	Alstahaug, Bindal, Brønnøy, Dønna, Grane, Hattfjelldal, Hemnes, Herøy, Leirfjord, Lurøy, Nesna, Rana, Rødøy, Sømna, Træna, Vefsn, Vega og Vevelstad
Barnevern	Alstahaug, Dønna, Herøy og Leirfjord
Beredskapsvakt barnevern	Alstahaug, Dønna, Herøy, Leirfjord, Nesna og Lurøy
Legevakt	Alstahaug og Leirfjord

Legevaktsformidling (Utføres av Helgelandssykehuset)	Alstahaug, Brønnøy, Dønna, Grane, Hattfjelldal, Herøy, Leirfjord, Nesna, Sømna, Vefsn, Vega og Vevelstad
Krisesenter	Alstahaug, Dønna, Herøy, Leirfjord, Vefsn, Grane, Hattfjelldal og Hemnes
Helgeland Regionråd	Alstahaug, Dønna, Herøy, Leirfjord, Træna og Vefsn
Helgeland Reiseliv	Alstahaug, Bindal, Brønnøy, Dønna, Grane, Hattfjelldal, Hemnes, Herøy, Leirfjord, Lurøy, Nesna, Rana, Rødøy, Sømna, Træna, Vefsn, Vega og Vevelstad
GIS- geografisk informasjonssystemer	Alstahaug, Dønna, Herøy og Leirfjord
HIUA- Helgeland interkommunalt utvalg for akutt forurensing	Alstahaug, Dønna, Herøy og Leirfjord
Brannvern	Alstahaug og Leirfjord
HEVA- Helgeland vann og avløp	Alstahaug, Bindal, Brønnøy, Dønna, Grane, Hattfjelldal, Hemnes, Herøy, Leirfjord, Lurøy, Nesna, Rana, Rødøy, Sømna, Træna, Vefsn, Vega og Vevelstad
SHMIL – Søndre Helgeland miljøverk	Alstahaug, Brønnøy, Dønna, Grane, Hattfjelldal, Herøy, Leirfjord og Sømna Vefsn, Vega og Vevelstad
Revisjon Midt-Norge	Leirfjord, Alstahaug, Herøy, Dønna + 50 andre kommuner
SEKON- sekretariatsfunksjon for kontrollutvalg	Alstahaug, Dønna, Herøy, Leirfjord, Rødøy og Træna
IKT	Alstahaug, Dønna, Herøy og Leirfjord
IKT- bakvakt	Alstahaug, Dønna, Herøy og Leirfjord
Personvernombud	Alstahaug, Dønna, Herøy og Leirfjord
Fakturaskanning	Alstahaug, Dønna, Herøy og Leirfjord
Arkiv i Nordland	Nordlandskommuner og Nordland fylkeskommune
Økonomi-/regnskapssamarbeid	Alstahaug, Dønna, Herøy og Leirfjord
Helgeland Havn	Alstahaug, Dønna, Leirfjord og Vefsn

Leirfjord kommune er med i prosjektet «Digitale Helgeland» der alle kommunene på Helgeland deltar med unntak av Lurøy og Rødøy.

Det er et prosjekt og en pågående prosess om vertskommunesamarbeid for NAV-tjenesten på Ytre-Helgeland. Alstahaug kommune skal være vertskommune med Herøy, Dønna, Træna og Leirfjord som samarbeidskommuner. Alle kommuner med unntak av Herøy har fattet vedtak om dette i 2020. Planen er at vertskommunesamarbeidet skal være effektivt i løpet av 2021.

Personal

2020 ble et spesielt og utfordrende år. Spredningen av Covid-19 fikk store konsekvenser for mange av våre ansatte, og spesielt ble ansatte på helse, pleie/omsorg og skole/barnehage utfordret. Viruset har også hatt innflytelse på organisering av ansatte og på fraværstatistikk da mange av ulike årsak har måttet benytte seg av karantene for å forhindre smitte. Leirfjord kommune hadde ved årsskiftet 265 ansatte og 2,5 vakante årsverk. Gjennomsnittlig stillingsstørrelse er 86,1 %. Gjennomsnittlig stillingsstørrelse for kvinner er 87 %, mens det for menn er 85 %. Det er 89 kvinner som jobber deltid og 133 som jobber heltid. For menn er tallene henholdsvis 12 og 33. Leirfjord kommune som arbeidsgiver sammen med tillitsvalgtapparatet har en omforent strategi for å redusere uønsket deltid.

	2018		2019		2020	
	K	M	K	M	K	M
Antall personer	204	37	218	45	221	46
Antall årsverk	178,78	33,55	187,6	38,3	191	39,3
Gjennomsnitt %	87,64	88,3	86	85,2	86	85,2
Vakante årsverk					8,0	
Sum årsverk	212,3		233,9		238,2	
Antall deltid	84	9	87	12	89	12
Antall heltid	120	29	131	33	131	33

Økning antall årsverk fra 2019 – 2020 skyldes økt bemanning til ressurskrevende bruker samt økt lærerressurs på LBU i hht. budsjett.

Sykefravær

Leirfjord kommune har vært IA bedrift siden 2002. Kommunen har gjennom sin IA/HMS plan klare mål for sitt nærværarbeid. Vi har satt oss et måltall på 93 i nærværprosent. To virksomheter har gjennom året jobbet tett med Arbeidslivssenteret om prosjektet «Helse i arbeid». Prosjektet er et ledd i kommunens holdningsendrende arbeid der den ansatte og arbeidsgiver har et forpliktende samarbeid med faktorer i nærværarbeidet. Sykefravær er fast tema på alle møter i AMU samt at virksomhetsledere har det på agenda jevnlig i sine avdelingsmøter. Samarbeidet med bedriftshelsetjenesten er godt men kan sikkert utvikles ytterligere. Personalsjefen har en viktig rolle som overordnet ansvarlig samt som støttespiller/sparringspartner for virksomhetslederne.

Fraværet har gått noe ned fra, 9,9% i 2019 til 9,8% i 2020. Dette er fremdeles ikke tilfredsstillende, men i et år der koronaen har ført til at også tilnærmet friske ansatte har måttet vært borte fra arbeid så er resultatet oppløftende. I tillegg har kommunen har en høy gjennomsnittsalder på sitt personale i enkelte virksomheter, noe som kan være med å forklare noe av fraværet. Kommunens virksomhetsledere har gjennom dialog med hver enkelt ansatt, tillitsvalgte og verneombud hatt nærværarbeid som et prioritert satsningsområde. Den viktigste enkeltfaktoren for å redusere fravær er at de ansatte trives på jobb samt at ledere har fokus på nærværarbeid og sykefraværs oppfølging. Forholdene skal i størst mulig grad legges til rette for at den ansatte skal kunne være på arbeid, også når det er behov for tilrettelegging. Tabellen under viser sykefraværutviklingen de siste 10 år:

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
TOTALT	8,5	7,6	8,2	9,1	7,2	7,7	8,0	9,7	9,9	9,8
Korttids					1,9	2,0	2,0	2,1	1,9	1,7
Langtids					5,3	5,7	6,1	7,6	8,0	8,1

Kvartalsvis utvikling 2020:

	Korttid	Langtid	Totalt
2020	1,7	8,1	9,8
Q1	1,8	8,8	10,6
Q2	1,9	6,3	8,2
Q3	1,7	7,0	8,7
Q4	1,9	8,8	10,7

Spesielle forhold nevnt særskilt i kommuneloven – likestilling/etikk

Kommuneloven § 14-7 pkt. d, e og f pålegger kommunen å redegjøre for den faktiske tilstanden når det gjelder likestilling i kommunen. Det skal redegjøres for tiltak som er iverksatt og som planlegges iverksatt for å sikre en høy etisk standard i virksomheten.

- Ved valg til politiske utvalg er likestillingslovens krav om 40 - 60 % kjønnsfordeling til utvalg med mer enn 3 personer, ivaretatt.
- Ved utgangen av 2020 besto den administrative toppledelsen av 50 % kvinner og 50 % menn.
- Kommunens mellomledersjikt – virksomhetsledere - har ved utgangen av 2020 en fordeling med 67 % kvinner og 33 % menn.
- Kommunen registrerer ingen konflikter i forbindelse med manglende likestilling i organisasjonen.
- I retningslinjene for gjeldende lønnspolitisk plan heter det at "...lønn skal fremme likestilling og likelønn" Planen ble vedtatt i 2011 – revidert i 2018 - og har vært retningsgivende ved lønnsforhandlinger og tilsetninger.
- Det ble i 2014 vedtatt «Etiske retningslinjer» - gjeldende for ansatte og politikere.
- Reviderte personalpolitiske retningslinjer ble vedtatt i 2018 av kommunestyret. Disse har også vært diskutert på ledersamlinger, og settes med jevne mellomrom på dagsorden i de enkelte virksomheters personalmøter. Disse retningslinjene sier en del om hvordan behandling av personalsaker, ansettelse o.l. skal være nøytrale og objektive.
- Leirfjord kommune har ikke egne retningslinjer for likestilling og mot diskriminering

Internkontroll

Rapporteringsrutiner budsjett:

- Tertialrapport pr 30. april i kommunestyret
- Tertialrapport pr 30. august i kommunestyret
- Rapport pr 28.februar i formannskapet
- Rapport pr 31. oktober i formannskapet

Ved behov (store avvik / budsjettreguleringer) legges også disse fram for kommunestyret.

Rådmannen skal uavhengig av disse rutinene rapportere om vesentlige endringer i anslag fra forrige rapportering til formannskapet.

Rådmannens vurdering av avvik på den enkelte enhet bygger som hovedregel på virksomhetsleders vurdering. Dersom rådmannen finner rimelig grunn til å anta at det kan oppstå nevneverdige avvik i forhold til vedtatt eller regulert årsbudsjett, skal det i rapportene til kommunestyret og formannskapet foreslås nødvendige tiltak. Virksomhetsleder skal i sin rapportering til rådmannen foreslå tiltak. Tiltakene for å redusere avvik kan også være tiltak som tidligere er forkastet politisk.

Kvalitetssystem:

Compilo er kommunens digitale kvalitetssystem som er innført på alle nivåer i organisasjonen og er kommunens felles system for dokumentasjon av prosedyrer, avviksregistrering – herunder klage og varslingssaker. Det brukes ressurser på opplæring og de ansatte oppfordres til å benytte systemet. Hovedhensikten er økt og forbedret kvalitet.

Økonomi

Netto driftsresultat i 2020 var på **kr. 1 719 808,- (0,6 %)** mot kr. 713 857,- (0,2 %) i 2019. Leirfjord kommune ligger dermed betydelig under vedtatt måltall på 1,75% av driftsinntektene.

Disposisjonsfond var ved utgangen av 2020 **kr. 18 531 057,- (6,4%)** mot kr. 21 456 459,- (7,4) ved utgangen av 2019. Størrelsen på kommunens disposisjonsfond bør som et minimum være større enn balanseført premieavvik pensjon, hvis kommunen skal unngå å svekke likviditeten. Ved utgangen av 2020 er størrelsen på disposisjonsfond lavere enn akkumulert premieavvik. Vedtatt måltall er minimum 8% av driftsinntektene.

Langsiktig lånegjeld er økt fra kr. 209 836 594,- i 2019 til **kr. 219 209 560,-** ved utgangen av 2020, mens netto lånegjeld (korrigert for formidlingslån og ubrukte lånemidler) økte fra kr 165 273 145,- (57,4%) i 2019 til kr 172 567 857,- (59,3%) i 2020. Med ubrukte lånemidler er langsiktig gjeld på kr 197 356 256,- (67,8%). Vedtatt måltall på gjeldsgrad er lavere enn 75%.

Leirfjord kommune mottok i 2020 en utbetaling fra **Havbruksfondet** på **kr. 1 777 209,-**. Dette påvirker netto driftsresultat og er som kjent ikke en fast, årlig utbetaling. Tilsvarende beløp for 2019 var på kr. 173 337,-. Midlene er avsatt på disposisjonsfond.

Kommunen kostnadsførte i 2020 et netto premieavvik fra KLP og SPK på **kr. 1 641 482,-**. I 2019 inntektsførte kommunen et netto premieavvik på kr 3 035 628,-.

Akkumulert premieavvik utgjør per 31.12.2020 **kr. 19 001 980,-** mot kr. 20 643 462,- ved utgangen av 2019.

Eiendomsskatt:

I eiendomsskatt fikk kommunen inn **kr. 7 575 479,-** i 2020 mot kr. 7 119 959,-, i 2019. Eiendomsskatten fordeler seg 50 % på verker og bruk, og 50 % på annen eiendom.

Frie inntekter:

I fire inntekter ligger rammetilskudd, skatt og inntektsutjevning. I rammetilskudd fikk kommunen **kr. 105 062 477,-**, i inntektsutjevning fikk kommunen **kr. 17 514 079,-**. Til sammen blir det **kr. 122 576 556,-** mot kr. 115 878 314,- i 2019. Skatteinntektene for 2020 var på **kr. 50 227 506,-**. Samlede frie inntekter for 2020 ble da **kr. 172 804 062,-** mot kr. 165 930 686,- i 2019.

Merverdiavgiftkompensasjon:

I 2020 fikk kommunen refundert **kr. 6 273 660,-** i merverdiavgift drift, og **kr. 4 184 811,-** i merverdiavgift investering. For investering er beløpet i sin helhet brukt til finansiering av investeringsprosjekter.

Investering:

Investeringsregnskapet er for 2020 gjort opp i 0.

Lønn:

Lønn inkludert sosiale utgifter, med fradrag for ulike refusjoner knyttet til lønn, utgjør for 2020 **kr. 184 256 510,-** mot kr 183 363 046, i 2019. Dette tilsvarer en økning på 0,5 %. Av driftskostnader utgjør lønn 63 %.

Noen nøkkeltall fra regnskapet:

	2020(mill.kr.)	2019 (mill.kr.)
Driftsinntekter	291,1	287,8
Driftsutgifter	292,7	290,8

Brutto driftsresultat		- 1,5	- 3,0
Netto finanskostnader		- 7,9	- 7,9
Netto driftsresultat		1,7	0,7
Regnskapsresultatet		0	0,5
Disposisjonsfond		18,5	21,5
Balanseført premieavvik pr. 31.12		19,0	20,6
Lånegjeld pr. 31.12.		219,2	209,8
Netto lånegjeld pr. 31.12.19		172,6	165,3
KØB - nøkkeltall	Vedtatte måltall (%)	2020 (%)	2019 (%)
Netto driftsresultat i % av dr.innt.	1,75	0,6	0,2
Disp.fond i % av dr.innt.	8,00	6,4	7,4
Netto lånegjeld i % av dr.innt.	75,00	59,3	57,4

Gjeld:

	2017	2018	2019	2020
Kommunalbanken	160 531 459	173 002 282	189 529 154	194 421 161
Husbanken	18 991 380	17 766 962	20 307 440	24 788 399
Total	179 522 839	190 769 244	209 836 594	219 209 560

Lån i Husbanken er viderefremidlingslån (startlån). Økningen i Kommunalbanken lån skyldes finansiering av egne investeringer.

Kommunaløkonomisk bærekraft KØB – finansielle måltall:

Leirfjord kommunestyret vedtok i sak 83/19 følgende finansielle måltall:

Netto driftsresultat	1,75%
Disposisjonsfond	8%
Gjeldsgrad	75%

Størrelsen på måltallene er anbefalinger fra teknisk beregningsutvalg som vil gi kommunen økt økonomisk handlingsrom hvis de oppnås. Ovennevnte er ikke absolutte tall som må nås hvert år. I praksis må en i budsjettprosessen ha en mer dynamisk tilnærming til utviklingen årlig og som igjen blir styrende for den samlede ressursbruk.

Likviditet (hele 1000 kr):

Omløpsmidler/kortsiktig gjeld = likviditetsgrad 1			
År	Omløpsmidler	Kortsiktig gjeld	Likviditetsgrad
2020	86 779	36 063	2,41
2019	90 329	36 610	2,47

Kasse og bank/kortsiktig gjeld = likviditetsgrad 2			
År	Omløpsmidler	Kortsiktig gjeld	Likviditetsgrad
2020	57 871	36 063	1,60
2019	54 396	36 610	1,49

For likviditetsgrad 1 gjelder at denne bør over 2. Likviditetsgrad 2 bør være over 1. Som det framgår av tabellene svinger likviditetsgraden noe fra år til år. I hovedsak skyldes dette bruk av ubrukte lånemidler fra tidligere år. Premieavvik og midler på disposisjonsfond vil også kunne påvirke likviditeten. Leirfjord kommune hadde ved utgangen av 2020 **kr. 18 531 057,-** på disposisjonsfond og et akkumulert premieavvik på **kr. 19 001 980,-**.

Utvikling:

Driftsinntektene i 2020 økte med kr 3,4 mill. i forhold til 2019, mens driftsutgiftene økte med kr 1,8 mill. Netto driftsresultat for 2020 ble kr 1 mill. bedre enn i 2019. Skatt og rammetilskudd utgjorde 59,4 % av driftsinntektene, som er litt høyere andel enn i 2019, da de utgjorde 57,7 %.

Koronaregnskap (hele 1000 kr):

Statlige overføringer til drift	2 950
Merutgifter lønn	-1 392
Merutgifter medisinsk forbruksmateriell	-1 279
Merutgifter rengjøringsmidler	-273
Tapt foreldrebetaling bhager/sfo	-540
Differanse (mindre mottatt)	-534

Økonomisk oversikt – drift

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett
Driftsinntekter			
1 Rammetilskudd	122.576.555,00	123.600.447,00	120.380.000,00
2 Inntekts- og formuesskatt	50.227.506,26	49.293.000,00	49.793.000,00
3 Eiendomsskatt	7.575.479,02	7.550.000,00	7.052.000,00
4 Andre skatteinntekter	0,00	0,00	0,00
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten	15.726.251,02	14.555.909,00	12.578.700,00
6 Overføringer og tilskudd fra andre	68.567.161,02	56.309.039,00	52.795.204,00
7 Brukerbetalinger	10.304.472,45	10.113.095,00	10.606.280,00
8 Salgs- og leieinntekter	16.163.952,17	14.688.541,00	14.688.541,00
9 Sum driftsinntekter	291.141.376,94	276.110.031,00	267.893.725,00
Driftsutgifter			
10 Lønnsutgifter	159.895.608,46	150.462.386,00	148.995.037,00
11 Sosiale utgifter	24.360.901,82	25.566.296,00	25.584.893,00
12 Kjøp av varer og tjenester	79.357.151,10	78.271.780,00	73.040.217,00
13 Overføringer og tilskudd til andre	17.868.168,84	18.061.501,00	13.240.195,00
14 Avskrivninger	11.173.475,00	7.198.000,00	7.198.000,00
15 Sum driftsutgifter	292.655.305,22	279.559.963,00	268.058.342,00
16 Brutto driftsresultat	-1.513.928,28	-3.449.932,00	-164.617,00
Finansinntekter			
17 Renteinntekter	1.310.516,25	694.000,00	694.000,00
18 Utbytter	2.436.000,00	2.436.000,00	1.262.000,00
19 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0,00	0,00	0,00
20 Renteutgifter	2.784.650,81	3.964.199,00	4.964.199,00
21 Avdrag på lån	8.891.604,00	9.140.763,00	9.140.763,00
22 Netto finansutgifter	-7.929.738,56	-9.974.962,00	-12.148.962,00
23 Motpost avskrivninger	11.173.475,00	7.198.000,00	7.198.000,00
24 Netto driftsresultat	1.729.808,16	-6.226.894,00	-5.115.579,00
Disp. eller dekning av netto driftsresultat:			
25 Overføring til investering	-1.020.914,00	-1.020.914,00	0,00
26 Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	-4.163.352,23	-788.398,00	-160.269,00
27 Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	2.925.402,62	7.507.150,55	9.026.762,00
28 Bruk av tidligere års mindreforbruk	529.055,45	529.055,45	0,00
28 Dekning av tidligere års merforbruk	0,00	0,00	0,00
29 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsr	-1.729.808,16	6.226.894,00	8.866.493,00
30 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0,00	0,00	0,00

Kommentar vedr «avvik» i brutto driftsinntekter/-utgifter mellom regnskap 2020 og regulert budsjett 2020: Denne type avvik vil kommunen alltid ha, med varierende størrelse, på grunn av at noen inntekts- og utgiftsposter ikke blir budsjettert. Det betyr at det budsjetteres med kr 0,- i utgift og kr 0,- i inntekt. I hovedsak er det sykelønnsrefusjoner, refusjon omsorgspermisjon samt momsrefusjon.

Netto driftsresultat er et sentralt resultatbegrep som fremkommer før ev. bruk av tidligere års overskudd, bruk av fond, overføring til investeringsregnskapet eller avsetninger til fond er tatt med. Det viser hvor stor del av driftsinntektene som kan benyttes til å finansiere investeringer eller til fondsavsetninger.

Brutto driftsresultat forteller om det økonomiske resultat av kommunens ordinære driftsvirksomhet, inklusive avskrivninger på kommunens varige driftsmidler.

Nedenfor vises en oversikt over utviklingen i netto driftsresultat siste fireårsperiode.

	2017	2018	2019	2020
Netto driftsresultat	-4 065 304	5 325 483	713 856	1 729 808
	-1,5%	1,9 %	0,2 %	0,6 %

Bevilgningsoversikt - drift (A)

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
1 Rammetilskudd	122.576.555	123.600.447	120.380.000	115.878.314
2 Inntekts- og formuesskatt	50.227.506	49.293.000	49.793.000	50.052.371
3 Eiendomsskatt	7.575.479	7.550.000	7.052.000	7.116.959
4 Andre generelle driftsinntekter	203.607	230.000	230.000	220.630
5 Sum generelle driftsinntekter	180.583.147	180.673.447	177.455.000	173.268.276
6 Sum bevilgninger drift, netto	170.923.603	176.925.379	173.521.617	164.677.821
7 Avskrivninger	11.173.475	7.198.000	7.198.000	11.635.848
8 Sum netto driftsutgifter	182.097.078	184.123.379	180.719.617	176.313.669
9 Brutto driftsresultat	-1.513.931	-3.449.932	-3.264.617	-3.045.393
10 Renteinntekter	1.310.516	694.000	694.000	1.607.464
11 Utbytter	2.436.000	2.436.000	1.262.000	2.601.648
12 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-	-	-	-
13 Renteutgifter	2.784.651	3.964.199	4.964.199	3.965.423
14 Avdrag på lån	8.891.604	9.140.763	9.140.763	8.120.288
15 Netto finansutgifter	-7.929.739	-9.974.962	-12.148.962	-7.876.598
16 Motpost avskrivninger	11.173.475	7.198.000	7.198.000	11.635.848
17 Netto driftsresultat	1.729.806	-6.226.984	-8.215.579	713.856
18 Overføring til investering	-1.020.914	-1.020.914	-	-1.000.000
19 Netto avsetn. til eller bruk av bund. driftsfond	-4.163.352	-788.398	-160.269	-2.064.588
20 Netto avsetninger til eller bruk av disp.fond	3.454.458	8.036.206	9.026.762	2.879.787
21 Dekning av tidligere års merforbruk	-	-	-	-
22 Sum disp. eller dekning av netto driftsr	-1.729.808	6.226.894	8.866.493	-184.801
23 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	-	-	650.914	-529.055

Avvik mellom regnskap og budsjett på linje 1 og 2 Skatt og rammetilskudd

Det ble budsjettert etter siste foreliggende prognosemodell fra KS. Det ble noe mer skatteinntekter og noe mindre rammetilskudd. Samlet sett er ikke avviket så stort.

Avvik mellom regnskap og budsjett på linje 19 netto avsetninger eller bruk av bundne driftsfond

Det er avsatt ca. 1,25 mill. til bundne fond på selvkost (vann og slamtømming), i tillegg er det avsatt betydelige beløp øremerkede midler til ulike prosjekt.

Avvik mellom regnskap og budsjett på linje 20 Netto avsetninger eller bruk av disposisjonsfond

Det var ikke behov for å bruke så mye av disposisjonsfond som forutsatt i budsjettet.

Regnskap drift

	Regnskap 2020	Buds(reg.) 2020	Oppr.Budsjett 2020	Regnskap 2019
Budsj.Område: 210 LBU				
Utgifter	36.469.991	34.138.877	33.720.270	35.780.127
Inntekter	-6.526.410	-3.708.987	-3.854.517	-7.541.632
Sum: 210 LBU	29.943.581	30.429.890	29.865.753	28.238.495
Budsj.Område: 220 TVERLANDET				
Utgifter	5.468.686	5.081.123	5.067.866	5.289.703
Inntekter	-1.030.361	-456.909	-494.639	-1.088.238
Sum : 220 TVERLANDET	4.438.326	4.624.214	4.573.227	4.201.464
Budsj.Område: 230 ULVANG				
Utgifter	5.593.109	5.131.279	5.131.279	5.936.826
Inntekter	-1.522.835	-678.204	-678.204	-1.526.610
Sum: 230 ULVANG	4.070.274	4.453.075	4.453.075	4.410.216
Budsj.Område: 240 LELAND				
Utgifter	19.621.522	19.616.479	19.470.743	21.286.822
Inntekter	-4.493.767	-2.736.249	-2.868.304	-6.271.723
Sum: 240 LELAND	15.127.755	16.880.230	16.602.439	15.015.100
Budsj.Område: 250 LEINES				
Utgifter	6.564.687	6.549.358	7.255.678	7.180.583
Inntekter	-1.147.481	-1.119.669	-1.297.539	-1.696.516
Sum: 250 LEINES	5.417.206	5.429.689	5.958.139	5.484.067
Budsj.Område: 310 HELSE og VELFERD				
Utgifter	26.624.183	25.909.837	25.800.487	29.670.721
Inntekter	-17.344.694	-16.119.219	-16.919.219	-21.862.623
Sum: 310 HELSE og VELFERD	9.279.489	9.790.618	8.881.268	7.808.097
Budsj.Område: 320 PLEIE OG OMSORG				
Utgifter	74.260.243	68.683.132	63.396.219	67.940.716
Inntekter	-19.484.565	-13.863.718	-13.286.118	-18.125.097
Sum: 320 PLEIE OG OMSORG	54.775.677	54.819.414	50.110.101	49.815.619
Budsj.Område: 330 BARNEVERN				
Utgifter	44.558.773	47.394.435	47.379.510	47.088.976
Inntekter	-38.167.457	-39.773.082	-39.773.082	-40.199.735
Sum: 330 BARNEVERN	6.391.316	7.621.353	7.606.428	6.889.241
Budsj.Område: 410 TEKNIKK OG EIENDOM				
Utgifter	39.087.394	36.512.373	30.720.139	35.077.053
Inntekter	-19.006.014	-16.328.585	-11.379.585	-14.829.821
Sum: 410 TEKNIKK OG EIENDOM	20.081.379	20.183.788	19.340.554	20.247.232
Budsj.Område: 510 ADM.SJEF				
Utgifter	33.402.178	30.302.355	29.364.078	30.083.148
Inntekter	-13.481.566	-12.513.962	-9.603.759	-7.236.579
Sum budsj.Område: 510 ADM.SJEF	19.920.612	17.788.393	19.760.319	22.846.569
Budsj.Område: 810 ØKONOMI				
Utgifter	22.058.743	19.629.838	18.926.783	25.632.705
Inntekter	-191.504.357	-191.650.502	-186.729.000	-190.588.806
Sum: 810 ØKONOMI	-169.445.614	-172.020.664	-167.802.217	-164.956.100
T O T A L T	0	0	-650.914	0

Avvikene skiller seg ikke vesentlig fra avvikene som framkommer ved forklaring under de enkelte rammeområder, og en viser derfor til disse.

Bevilgningsoversikt - investering

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett
1 Investeringer i varige driftsmidler	27.387.379,72	42.495.343,00	46.656.164,00
2 Tilskudd til andres investeringer	0,00	0,00	0,00
3 Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	667.233,00	667.233,00	0,00
4 Utlån av egne midler	0,00	0,00	0,00
5 Avdrag på lån	0,00	0,00	0,00
6 Sum investeringsutgifter	28.054.612,72	43.162.576,00	46.656.164,00
7 Kompensasjon for merverdiavgift	4.184.811,11	6.603.522,00	6.052.250,00
8 Tilskudd fra andre	0,00	0,00	0,00
9 Salg av varige driftsmidler	185.757,50	179.100,00	0,00
10 Salg av finansielle anleggsmidler	0,00	0,00	0,00
11 Utdeling fra selskaper	0,00	0,00	0,00
12 Mottatte avdrag på utlån av egne midler	729.866,00	729.866,00	0,00
13 Bruk av lån	20.486.315,83	33.182.226,00	36.603.000,00
14 Sum investeringsinntekter	25.586.750,44	40.694.714,00	42.655.250,00
15 Videreutlån	1.700.000,00	6.000.000,00	0,00
16 Bruk av lån til videreutlån	1.700.000,00	6.000.000,00	0,00
17 Avdrag på lån til videreutlån	1.519.081,00	0,00	0,00
18 Mottatte avdrag på videreutlån	1.656.745,28	0,00	0,00
19 Netto utgifter videreutlån	-137.664,28	0,00	0,00
20 Overføring fra drift	1.020.914,00	1.020.914,00	0,00
21 Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfo	-137.664,00	0,00	0,00
22 Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfo	1.446.948,00	1.446.948,00	3.350.000,00
23 Dekning av tidligere års udekket beløp	0,00	0,00	0,00
24 Sum overføring fra drift og netto avsetninger	2.330.198,00	2.467.862,00	3.350.000,00
25 Fremført til inndekning i senere år(udekket beløp)	0,00	0,00	0,00

Avvik mellom budsjett og regnskap på linje 1

Avviket skyldes enten at prosjekt ikke kom i gang i 2020 (Gravlund Bardal 3.000.000, Bygg Hellesvik 444.000, gang- og sykkelvei 340.000, gateskilt 250.000 og hytte Storvatnet 125.000) eller at prosjekt ble stoppet (ombygging gamle sykehjem ca. 8.300.000)

Avvik mellom budsjett og regnskap på linje 7

Dette er en konsekvens av avviket på linje 1.

Avvik mellom budsjett og regnskap på linje 15

Lån til videreutlån (Startlån) ble tatt opp så sent på året at ikke alt ble videreutlånt. Dette er videreført til 2021.

Investeringsprosjekt 2020

	Regnskap 2020	Buds(end) 2020
1200 SALG DRIFTSMIDLER	-185.758	-179.100
1500 FOND	-1.446.948	-1.446.948
1800 FELLES FINANSIERING	-25.692.041	-40.806.662
20110 UTSKIFTING PCer	350.900	375.000
20120 KOMMUNE TV	199.637	375.000
20261 OMBYGGING LBU	443.035	125.000
20262 ENØK LBU, HALL, HELSESENTER	74.956	0
20307 OMBYGGING SYKEHJEM	774.780	9.062.131
20416 PROGRAMVARE E-BYGGESAK	230.863	312.500
20420 HYTTE STORVATNET	0	125.000
20422 TEKNIKK OG EIENDOM - GATESKILT	0	250.000
20425 Kjøp av bil teknisk	190.850	189.900
20430 PARKERING UTSIKTEN	102.000	101.500
20433 OPPGRADERING KOMMUNAL VEI	1.160.998	1.250.000
20434 FERISTER VELSVÅGVEIEN	0	200.000
20450 OVERBYGG NODEHUS/SKIFTE BORDKLEDNING	444.428	1.062.500
20460 NY BRANNBIL	5.070.479	5.045.254
20462 OPPRUSTNING BRANNSTASJON	12.848.873	14.060.439
20475 GANG-SYKKELVEI LELAND ENGHEIM	0	339.883
20502 VANNVERK - RESERVEFORSYNING	722.082	700.000
20503 VANNVERK - UTBEDRING DEMNING SIMSØVATNE	3.709.622	3.734.000
20504 VANNVERK - UV-AGGREGAT	909.711	777.672
20710 EGENKAPITALTILSKUDD KLP	667.233	667.233
20780 LEIRFJORD SOKN - BARDAL KIRKEGÅRD, URNEFELT-LELAND, O	0	3.000.000
20790 IKT - DIVERSE INVESTERINGER	0	161.250
20791 DIGISOS	154.167	153.400
20795 LEIRFJORD SOKN - BYGG MED TOALETT HELLESVIK	0	444.000
20800 FORVALTNINGSLÅN (STARTLÅN)	-0	0
20810 HELGEANDSKRAFT RENTER/AVDRAG	-729.866	-729.866
Uten	0	650.914
TOTALT	0	0

Virksomhetene

Det vises til skjema/tabell «regnskap drift» ovenfor med hensyn til økonomisk oversikt samt respektive virksomhets kommentarer nedenfor. Etter rådmannens oppfatning er det god budsjett disiplin i virksomhetene. Det er forståelse for å bruke ressurser på en så kostnadseffektiv måte som mulig. Det sees løpende etter nye muligheter for effektivisering.

Virksomhetslederne har i 2020 avgitt regnskapsrapport månedlig, med unntak for januar, juni og desember.

Rådmann

Personalsjef ble ansatt. Har vært en viktig bidragsyter i forbindelse med det overordnede personalansvar og støttespiller/sparringspartner til virksomhetslederne. Personalsjefen er også til for øvrige ansatte dersom det skulle være behov for det.

Biblioteksjef ble ansatt og biblioteket er blitt revitalisert. Skal utvikles videre som en uavhengig møteplass og arena for offentlig samtale og debatt.

Frivillighetskoordinator fikk etablert BUA Leirfjord i samarbeid med BUA Alstahaug. BUA er en ideell nasjonal organisasjon som jobber for at barn og unge skal få mulighet til å prøve flere og mer varierte aktiviteter. Dette gjør en ved å gjøre det enklere å få låne utstyr til sport og friluftsliv. Et meget flott og positivt tiltak som har blitt tatt godt imot. Utlån av utstyr skjer via biblioteket.

To store saker har preget året og krevd mye energi i hele organisasjonen, hhv. korona og omstillingsprosjektet. Begge er med videre inn i 2021 og vil sannsynligvis prege hele innværende år også.

Leirfjord barne- og ungdomsskole (LBU)

1: Introduksjon

Ansvar LBU består hovedsakelig av Leirfjord barne- og ungdomsskole, SFO(Bjønnåsen) og voksenopplæring. Virksomheten driver utdanning og danning.

Leirfjord barne- og ungdomsskole er en 1.-10. skole med 241 skoleelever per 1/10-18. Det er 25 lærere og 8 andre årsverk.

SFO har ca. 50 deltagere jevnt fordelt mellom 1/2 og 1/1 plass.

VO startet året med ca. 30 deltagere. Fra H19 er det 8 som fortsatte på 2.år grunnskole, og det startet 7 på 1.år. Behovet på norskopplæringen er synkende.

2: Redegjørelse for resultater

Leirfjord barne- og ungdomsskole

Resultatene på nasjonale prøver 2019 viser først og fremst at det fortsatt er stor variasjon fra år til år (se grafisk fremstilling nederst) Årets 5.klasse ligger under fylkessnittet i lesing, engelsk og regning, men likevel over skoleåret 17/18. Skoleåret 18/19 fremstår da som et positivt unntak fra vedvarende lave resultater. Årets 8.klasse ligger under fylkessnittet i lesing, engelsk og regning. De grunnleggende ferdighetene målt på 8.trinn viser at trinnet har lignende profil som de hadde på 5 trinn. Vi har da ikke klart å heve resultatet i mellomtiden. Det er pga. variasjon i trinnenes forutsetninger og størrelse store årlige variasjoner. Men vi har høstet noe positive tendenser ut av å forberede klassene på NP, slik at resultatene skal være et reelt bilde av grunnleggende ferdigheter og ikke andre tekniske forhold i gjennomføringen. Skolen klarte i år også å heve ferdighetene til elever på ungdomstrinnet i lesing. Her ser en god utvikling fra 8. til 9. trinn. Skolen klarte ikke tilsvarende i regning. En hovedutfordring kan være den negative utviklingen over tid etter mellomtrinnet(resultater 8. trinn). Det har vært et positivt brudd i 2018 på lesing og engelsk, men ikke på regning. Tross positivt brudd da, ligger skolen under fylkessnittet fortsatt. Elevene trives generelt på LBU. Det er en positiv utvikling på *Faglig utfordring*. Liten negativ tendens på støtte hjemmefra iht. skole og skolearbeid. Elevundersøkelsen viser at det er utfordringer med klassemiljøet i 7.kl, hva angår mobbing. Klassen er allerede under særskilt oppfølging på systemnivå.

SFO

Skolefritidstilbudet tilbyr aktiviteter og tilsyn før og etter skoletid. Vi har måttet omdisponere personalet når det tilbys flere plasser. SFO ivaretar også en del elever med særskilte behov. Vi har ikke operert med noe tak på antall plasser, men det blir organisatoriske utfordringer når SFO-tilbudet må ta i bruk større areal. I utgangspunktet opererer vi med en voksen til 15 unger, men på noen tidspunkter kan flere(4) enkeltdeltakere kreve en til en oppdekning. Vi har p.t. ikke ansatte pedagoger på SFO. Tilbudet mtp. viktig språktrening ville hatt en kvalitetshevning med dette på plass. Nåværende SFO-tilbud er ennå ikke tilstrekkelig modent/utviklet for å være en integrert del av opplæringstilbudet.

VO

Norskopplæring innenfor introduksjonsprogrammet og grunnskole er primæraktiviteten. Det ble kuttet en stilling i 2018 grunnet minkende behov. Tilbudet vil bli dimensjonert etter behov i fremtiden. Planlagt bosetting 2020 etter anmodning i 2019 vil trolig ikke utgjøre behov for å reversere kutt 2019.

3: Redegjørelse for ressursbruk

Det har vært et markant merforbruk på assistenter på LBU. Delvis har det vært noe langtidsfravær, men det har også vært nødvendig med økning iht. ordinær drift slik det ble vedtatt for budsjett 2021. I tillegg har drift i kohorter vært ressurskrevende.

Noen poster som angår utstyr og programvare for fjernundervisning er også overskredet som følge av koronasituasjonen, men er ikke av en slik størrelse at det utgjør noe vesentlig av totalen. En del poster som strøm/oppvarming, matvarer, ekskursionsjoner, leirskole, kurs(vikar), etc. har gitt besparelser ved lav strømpris og en mer begrenset aktivitet som følge av korona. Inntekter i form av kostpenger og kantinesalg har da også falt bort.

Det er brukt en god del på overtid. Dette er en post som viser at det har vært vanskelig å erstatte grunnbemanningen med tilkallingsvikarer ved fravær. En er da nødt til å bruke grunnbemanning på overtid. Vi har et vedvarende behov for lærervikarer som vi ikke klarer å dekke.

Avviket er et resultat av en del endringer i driften. Koronasituasjonen medførte i 2020 en del kostnader, men den reduserte også en del aktivitet. Mange poster har derfor avvik.

Regnskapstall utgift/inntekt enhet

	Regnskap 2020	Budsjett 2020	Avvik
Utgifter	36.469.991,-	34.138.877,-	2.331.114,-
Inntekter	-6.526.410,-	-3.708.987,-	-2.817.423,-
T O T A L T	29.943.581,-	30.429.890,-	-486.309,-

4: Gjennomførte og planlagte omstillings- og utviklingstiltak

Lag oversikt over gjennomførte, pågående og planlagte omstillings- og utviklingstiltak. Denne skal omfatte tittel, beskrivelse og oppstartsår/år for avslutning. For eksempel investeringer, prosjekter, eller avvikling av tilbud/tjenester. Legg ved bilder som illustrerer tiltakene.

Tittel	Beskrivelse	Oppstart (år)	Avsluttet/ forventes avsluttet (år)	Avhengighet (til andre tiltak)
VO	Dimensjonere etter behov	2018	?	
Språkkommune	Felles planer for hele kommunen. Kompetanseheving inkl. revidering	2018	2021	GOA
Veilederkorpsset/ tilsyn	Hjelp til organisasjonsutvikling	2018	2021	Fagfornyelsen
GOA	Skole/organisasjonsutvikling med tanke på bedre inkludering for alle elever i skolen	2018	2023	Språkkommune
Fagfornyelsen	Implementering av ny læreplan.	2018	2022	IKT. Tilsyn
KFK	Videreutdanning i fag for lærere.	-	2025	Lærerspesialist
Lærerspesialist	Videreutdanning/spesialisering av lærere	2019	-	Tidlig innsats
Tidlig innsats	Utvikling av skolens støttesystem for å sikre bedre og mer målrettet innsats ift. elever som har midlertidige og varige ekstra behov	2018	-	Lærerspesialist Språkkommune
Tett på	Kompetanseløft i spesialpedagogikk og inkluderende praksis	2020	2023	Tidlig innsats

5: Framtidsutsikter

Fagfornyelsen er fortsatt sentral for norsk skole i årene fremover. Den handler ikke bare om endringer i innholdet i fagene, men også i stor grad om hvordan skolene skal drives. Det er nye forventninger til organisasjonens evne til å fornye seg selv. Her vil digitalisering også være et sentralt element.

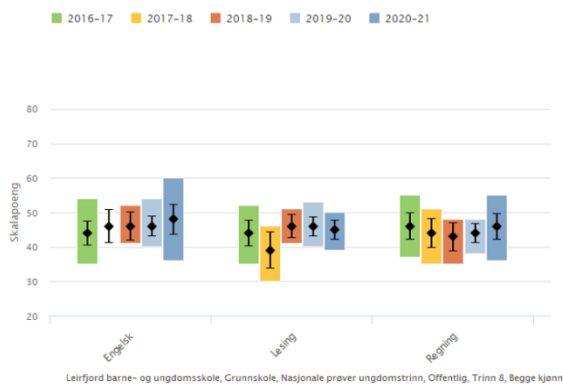
Lærere som skal forbli i norsk skole må fra 2025 ha et minimum av sp. i fag de skal undervise i. For at små skoler som LBU skal kunne drive etter lovens krav fra 2025, er lærere nødt til å ha en viss bredde i fag.

Skolen/kommunen vil måtte møte nye krav til organisering av spesialundervisning og støttesystem fremover. Inkludert spesialundervisning stiller krav til samarbeid og organisering. Organisasjonen samlet sett har behov for en kompetanseheving innen flere fagfelt for å få dette til.

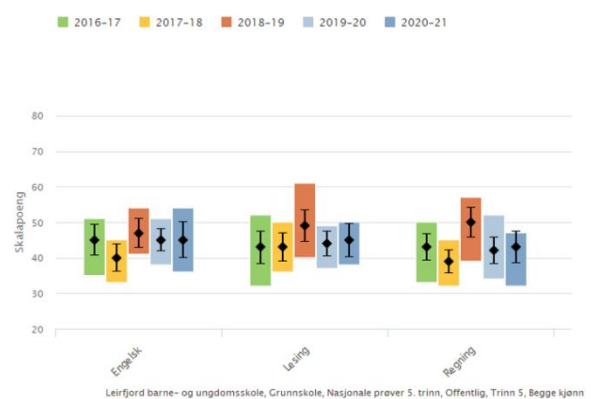
Skolen trenger mer plass.

Digitalisering vil være for skole, som det er for andre offentlige og private aktører, utvikling som vil gripe inn i kjernevirksomheten. Hos oss er dette opplæring. Vi vil se at skolen vil møte ytre forventninger til digitalisering, men også at skolen i større grad vil digitalisere samhandling med andre aktører. Det vil vedvare et investeringsbehov i kompetanse og digital infrastruktur for å kunne effektivisere dokumentasjon og samhandling, for der igjen å frigjøre ressurser til skolens kjerneoppgave(opplæring).

Resultater LBU 8. trinn

Resultater LBU 5. trinn

Ulvangen oppvekstsenter

1. Introduksjon

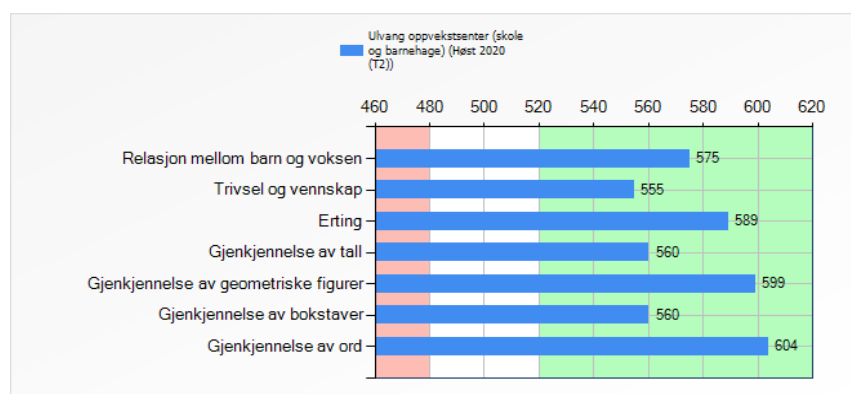
Ulvang oppvekstsenter består av tre avdelinger; skole, SFO og barnehage. Til sammen er det 32 barn og elever (2019) på oppvekstsenteret. Det er 6,8 årsverk ved oppvekstsenteret. Lærlingen er ferdig og avvikler i slutten av februar 2020 fagprøve i barne- og ungdomsarbeiderfaget. Det er en 80 % stilling knyttet til SFO. SFO ressursen har blitt benyttet både i barnehagen og på SFO. Pga. enkeltvedtak knyttet til spesialundervisning skoleåret 2019/2020 har SFO ressursen blitt benyttet mest i skolen fra 1. 1.2020.

2. Redegjørelse for resultater

Ulvang oppvekstsenter har gode resultater på kartleggingsundersøkelsen (GOA) for barnehage og skole høsten 2020.

Ulvang barnehage:

Under vises resultater som barn i barnehagen rapporterer:

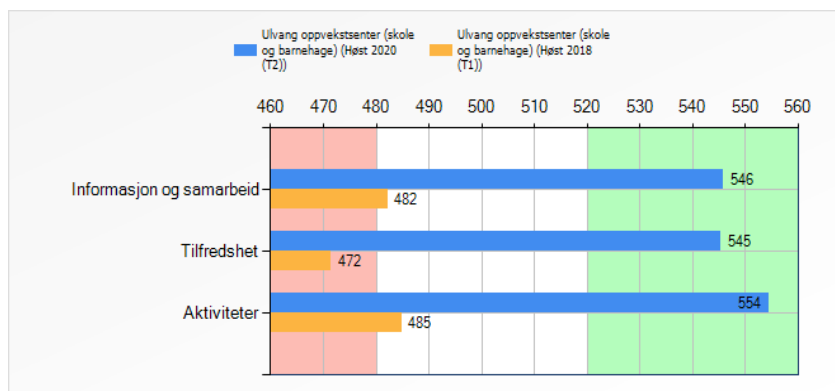
Barn i barnehagen (4-5 år) rapporterer om gode språklige, sosiale- og matematiske ferdigheter.

7/7 barn rapporterer at de alltid har noen å leke med og at de har en god venn i barnehagen. Samtidig rapporterer 7/7 barn at de aldri blir ertet i barnehagen.

Barnehagen har jobbet systematisk med inkludering, så dette kan tolkes som at det systematiske arbeidet rundt inkluderingsarbeidet og lekens betydning har gitt resultater.

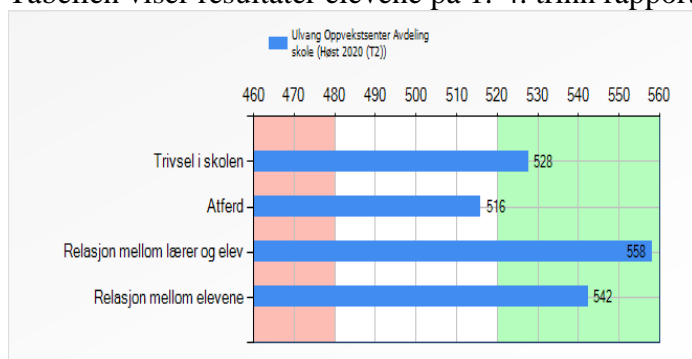
Det er videre foretatt kvalitative samtaler med barn i barnehagen for å undersøke evidensen av kartleggingsresultatene. Spørsmålene som ble stilt er åpne, og de inneholder eksempelvis formuleringer som: hva de ønsker mer av i barnehagen, når de er mest fornøyde i barnehagen etc. I samtalen kom det ikke fram noe annet enn det den kvantitative undersøkelsen viser. Barna rapporterer at de er fornøyde.

Under vises resultatene fra foresattes rapportering. Den blå søylen er resultatet fra høsten 2020, den gule søylen er resultatet fra høsten 2018. Resultatene indikerer at foreldrene i Ulvang barnehage er fornøyde med barnehagen. Det vil bli foretatt kvalitative undersøkelser på foreldremøte, der det skal arbeides i prosess for å få undersøkt evidensen ytterligere.

Resultater kartleggingsundersøkelsen Ulvang skole:

Tabellen viser resultater elevene på 1.-4. trinn rapporterer:

Elevene ved Ulvang skole på 1.-4. trinn rapporterer svært gode relasjoner til lærer og elevene seg imellom. Virksomhetsleder og kontaktlærer har gjennomført kvalitative klassesamtaler med elevene, og det kommer tydelig fram at elevene «elsker» norsk og matematikk. De trives også godt i friminuttene, og de føler seg trygge på skolen. Elevene på 1.-4. trinn gir tilbakemelding om at de ønsker å ta del i organiseringen av skolens sosiale aktivitetsplan i matfriminuttet. Skolen tar elevens rapportering til følge, og planen blir iverksatt på vårparten etter enighet med elevene.

Videre var det for få respondenter til at resultatene for 5.-7. trinn ble offentlige. Virksomhetsleder og kontaktlærer har imidlertid gjennomført kartleggingsundersøkelsen i klassefelleskapet med elevene. De kvalitative funnene fra denne samtalen indikerer at elevene trives svært godt på skolen, både faglig og sosialt. De trives sammen med de voksne og seg imellom. Ingen rapporterer om mobbing, og alle har venner i klassen. Elevene rapporterer at de liker matematikkfaget bedre, og en stor del av elevene rapporterer at de liker matematikk best av alle fag. Videre rapporterer elevene at matematikkleker ikke er ønskelige på det digitale verktøyet Multi Smart Øving pga. utfordringer med verktøyet hjemme, men mer tradisjonelle oppgaver. Elevenes tilbakemelding er av skolen tatt hensyn til.

Det er iverksatt pedagogisk analyse i personalet både for barnehage og skole i tilknytning resultater på kartleggingsundersøkelsen. Denne analysen vil vi få veiledning på av SEPU, som er aktør inn i prosjektet GOA. Arbeidet vil fortsette inn i 2021.

Nasjonale prøver og Udirs kartleggingsprøver:

Videre har Ulvang skole gode resultater på nasjonale prøver (5.trinn) og kartleggingsprøver 1.-3.trinn. Kartleggingsundersøkelsen er fulgt opp av

virksomhetsleder, lærere og pedagogisk leder med klasse/gruppesamtaler på alle trinn. Barn og elevers medvirkning til egen hverdag prioriteres sterkt.

I forbindelsen med resultater på nasjonale prøver og kartleggingsprøver fra Udir, er disse analysert i personalet og det er iverksatt tiltak på gruppe og individnivå.

Effekten av iverksatte tiltak vil kunne måles kvalitativt og gjennom eksempelvis andre kartleggingsverktøy underveis som Alle Teller.

3. Redegjørelse for ressursbruk

	Regnskap 2020	Budsjett 2020	Avvik
Utgifter	5.593.109	5.131.279	461.830
Inntekter	-1.522.835	-678.204	-844 631
T O T A L T	4.070.274	4.453.075	-382.801

Ulvang oppvekstsenter har holdt seg innen rammen for budsjettåret 2020. Det er inntekter som balanserer budsjettet. Postene til drift/innkjøp er små.

Totalt: + 382 801,- som endelig regnskap for 2020.

Inntekt: Ref. sykepenges: ca. 500 000,-

Utgift vikar: 125 000,- Virksomhetsleder har måtte dekt en stor andel av vikarposten, da det ikke er vikarer tilgjengelig. Utdanningsstøtte lærerspesialist: 137 000,-

Da korona har bidratt til nedstenging, ble det mindre reising og overnatting.

Det er blitt gjennomført større oppmerksomhet knyttet til kvalitetssystemet Compilo, og ansatte behersker nå verktøyet.

Det er jobbet godt med nærværarbeidet i virksomheten. Korttidsfraværet er lavt.

Det har vært lavt sykefravær (korttidsfravær) gjennomgående gjennom året. Langtidsfravær er knyttet til sykdom som har vært under virksomhetsleders kontroll.

Smitteverntiltak internt i virksomheten kan ha en sammenheng med lavt korttidsfravær, både hos personalet, barn og elever. Dette bidrar til at ressursene blir utnyttet i sin vesentlighet.

Gjennom medarbeidersamtaler gjennomført i 2020 rapporterer personalet om et godt arbeidsmiljø ved Ulvang oppvekstsenter. Ansatte er fleksible, lærevillige og har alle egne utviklingsmål.

Gjennom medarbeidersamtalene kommer det likevel fram at vår/høstens prosess knyttet til mulig nedleggelse, var utfordrende for ansatte. Ansatte rapporterer om mangelfull informasjon knyttet til konsekvenser av eventuell iverksettelse av nedleggelse.

4. Gjennomførte og planlagte omstillings- og utviklingstiltak

5. Framtidsutsikter

Tverlandet oppvekstsenter

1. Introduksjon
2. Redegjørelse for resultater
3. Redegjørelse for ressursbruk

	Regnskap 2020	Budsjett 2020	Avvik
Utgifter	5.468.686	5.081.123	387.563
Inntekter	-1.030.361	-456.909	-573.452
TOTALT	4.438.326	4.624.214	-185.888

God kontroll på budsjettet. Utgifter i forbindelse med vikar i barnehagen reguleres inn av kontroll av budsjettet forøvrig, samt at alle plasser nå er fylt opp. Utgifter skyldes i all hovedsak lønn. På skolen er det 2,3 lærerstillinger og 2 assistentstillinger som er knyttet opp mot elever med vedtak om assistent. Barnehagen har grunnbemanning på 3 stillinger, noe som medfører at med full barnehage må det inn vikar hvis en er borte for å kunne opprettholde åpningstid og forsvarlig drift.

4. Gjennomførte og planlagte omstillings- og utviklingstiltak

Tittel	Beskrivelse	Oppstart (år)	Avsluttet/forventes avsluttet	Avhengighet (til andre tiltak)
GOA	God opplæring for alle – tilpasset opplæring og inkludering	2019	2023. Skal implementeres i daglig drift, alltid fokus	
Fagfornyelsen	Innføring av ny læreplan	2020	Innføring avsluttes i løpet av 2021/2022 – skal bli daglig drift	
Språk – og leseplaner for Leirfjord	Innføring av språk – og leseplaner for Leirfjord kommune	2020	Skal gjennomgås og implementeres som del av daglig drift	Revidering av planer

5. Framtidsutsikter

Oppvekstsenterets framtidsutsikter vil avhenge av omstillingsprosjekt lokalt i Leirfjord kommune. Videre av antall elever på skolen, samt barn i barnehagen. Barnehagen er per 26.02.21 full. Det er flere unge familier som har flyttet til nærområdet rundt oppvekstsenteret. Plassering av nytt sykehus tenker vi også vil ha stor betydning for oppvekstsenterets framtid.

Leland Barnehage

Introduksjon

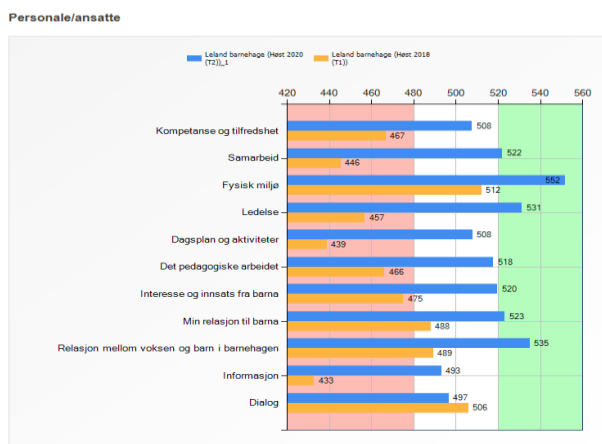
Leland barnehage har i 2020 hatt fulle barnegrupper på alle avdelinger. Året ble preget av koronapandemien med stengt barnehage for de aller fleste barn i 1 ½ måned og en lang periode med små kohorter og strenge smittevernregler. Under stenging hadde vi åpent for barn hvor foreldre hadde samfunnskritiske jobber og spesielt sårbare barn. Store deler av personalet hadde i denne periode hjemmekontor og fikk oppdatert seg faglig på våre satsningsområder. Høsthalvåret har også vært preget av koronaregler, men ikke i like stor grad som vårhalvåret ble.

Redegjørelse for resultater:

Som tidligere nevnt hadde vi mye tid til faglig oppdatering under stenging og dette har hatt påvirkning på videre arbeid med bl.a. *GOA - God opplæring for alle*. De aller fleste hadde lest og satt seg inn i faglitteraturen for eksempelvis *pedagogisk analyse*, som er et verktøy vi skal benytte oss av for å forbedre vår praksis. At personalet hadde hatt tid til faglig fordypning ga oss et godt utgangspunkt for videre arbeid med pedagogisk analyse.

Alle ansatte deltok i 2020 på kurs i TRAS, et språkkartleggingsverktøy for bruk i barnehage. Hele personalgruppen har deltatt på felleskurs med Marianne Drugli «Inkludering i praksis». Dette har vært med på å utvikle vårt arbeid med språkløyper og språkarbeid.

Høsten 2020 gjennomførte vi en ny kartleggingsundersøkelse, T2, i forbindelse med GOA. Her opplevde vi stor fremgang fra resultatene fra tilsvarende undersøkelse i 2018. Personalet var svært mye bedre fornøyd med sin arbeidsplass på alle områder (samarbeid, ledelse, kompetanse, planer, pedagogisk arbeid, relasjoner til barn, informasjon m.m.) Også når det gjelder foreldre hadde vi stor fremgang i fornøydhets sammenlignet med 2018.

I løpet av 2020 har vi blitt gode på å finne alternative måter å avholde møter på. Veldig mye skjer digitalt, både internt og eksternt. Under stenging laget vi sangstund for barna som vi la ut på kommunens facebook-side. Den fikk vi svært positiv tilbakemelding på fra foreldrene.

Utfordringer:

Etter langvarig systematisk arbeid gikk vi i 2020 i møte med et ganske lavt sykefravær. Vi har samarbeidet med og deltatt i prosjektet «Helse i arbeid». HiA har bidratt til helsefremmende og forebyggende kunnskapsformidling på arbeidsplassen. Mange uheldige omstendigheter (ikke arbeidsrelatert) førte til at langtidssykefraværet i 2020 økte, mens korttidsfraværet hadde en nedgang. Ved utgangen av 2020 var vi ennå ikke ferdig med samarbeidet med HiA, tredje og siste fellessamling ble utsatt som følge av Covid-19.

Det har vært en utfordring å skaffe nok vikarer i de stillingene vi har hatt langtidsfravær i.

Redegjørelse for ressursbruk

2020 ga oss et mindreforbruk blant annet på grunn av tilgang på vikarer. Vi har et relativt høyt sykefravær og det var ikke mulig å skaffe vikarer til enhver tid. Barnehagen var i tillegg stengt i ca 1 ½ måned og i denne perioden trengte vi ingen vikarer.

	Regnskap 2020	Budsjett 2020	Avvik
Utgifter	19.621.522	19.616.479	5.043
Inntekter	-4.493.767	-2.736.249	-1.757.518
T O T A L T	15.127.755	16.880.230	-1.752.475

Gjennomførte og planlagte omstillings- og utviklingstiltak

Tittel	Beskrivelse	Oppstart	Avsluttet/forventes avsluttet (år)	Avhengighet
God opplæring for alle	Utviklingsarbeid, interkommunalt Pedagogisk analyse Kartleggingsundersøkelse	2018	2024	
Språkkommune	Felles kommunal satsning Språk og leseaktiviteter Overgangen barnehage/skole	2018	→	Kontinuerlig fokus i hverdagen Nettverksarbeid
Studenter	Grunnutdanning Grunnutdanning Master spesialpedagogikk	2016 2018	Fullført våren 2020 2022 Fullført våren 2020	Fravær ved studiesamlinger/ praksis, krever vikar.
«Helse i arbeid»	Program for å redusere sykefravær, alle ansatte	2019	2021	Tid på felles personalmøter, + arbeidsgruppe bestående av ledelse, verneombud og tillitsvalgte
Samisk språkstimulator	Sørsamisk språkstimulator januar og februar 2020	2019		Ble midlertidig avsluttet pga av Covid-19
Plan for tidlig innsats ble iverksatt.				

Framtidsutsikter

Kan på nåværende tidspunkt se ut som om vi får en reduksjon i antall barn som søker barnehageplass fremover.

Barn og ansatte ser fram til en normalsituasjon uten koronarestriksjoner.

Leines Barnehage

Kort om virksomheten

Leines barnehage har 3 avdelinger og er godkjent for 54 plasser. Avdelingene har aldersblandede grupper. Fra høsten 2020 har barnehagen hatt ledig kapasitet på barnehageplasser, slik at det har vært 2 avdelinger i drift. To av barnehagens ansatte har vært under utdanning som barnehagelærere. En ble ferdig utdannet våren 2020, mens den andre blir ferdig våren 2021. Barnehagen har fokus på uteglede. Det vektlegges at ungene skal trives og bli glade i og være ute. Allsidig lek, bruk av naturen, fysisk utfoldelse er viktige bidrag for utvikling av en god fysisk og psykisk helse.

I februar var Mattilsynet på besøk. Tilsynet hadde kun positive tilbakemeldinger å gi. I juni ble barnehagen godkjent etter forskrift om miljørettet helsevern. Den ble samtidig godkjent som helsefremmende barnehage.

Perioden med koronastengt barnehage ble utnyttet til kompetanseheving hos personalet. Det ble jobbet med pedagogisk analyse, språkløyper, faglitteratur og Compilo. Det ble opprettet strukturer for kontakt med heimen og sendt ut aktivitetspakker til barna.

Virksomhetsleder og pedagogisk leder (som har lederansvar i leders fravær) har deltatt i et mellomlederprogram i regi av RKK. Det har vært fysiske og nettbaserte samlinger.

Hovedfokus

Barnehagen deltar i prosjektet «God opplæring for alle». Målet om en mer inkluderende praksis der alle barn får utviklet og utnyttet sitt potensiale for læring, danner rammen for det daglige arbeidet i barnehagen. Med utgangspunkt i resultater fra kartleggingsundersøkelsen 2018, har det vært fokus på barnas trivsel og relasjonsbygging voksen- barn. Bruk av verktøyet pedagogisk analyse har hatt en fremtredende plass i mål og problemløsningsarbeid. Sentralt i dette arbeidet er at forskningsbasert kunnskap skal danne utgangspunkt for tanke og handling i det daglige arbeid. Språkarbeid er et felles satsingsområde og er gjennomgripende i alle dagens aktiviteter og gjøremål. Gjennom bruk av kompetansepakker i den nettbaserte løsningen «Språkløyper» har dette bidratt til å utvikle personalets kompetanse i forhold til å arbeide med språk i barnehagen. Barnehagen har kontinuerlig fokus på nærværarbeid. Psykososialt miljø er jevnlig tema på personalmøter/plandager, og personalet har i fellesskap utarbeidet og gjennomført tiltak som bidrar til å styrke det sosiale fellesskapet.

Ressursbruk

	Regnskap 2020	Budsjett 2020	Avvik
Utgifter	6.564.687	6.549.358	15.329
Inntekter	-1.147.481	-1.119.669	-27.812
TOTALT	5.417.206	5.429.689	-12.483

Positivt avvik viser at barnehagen har god kontroll i forhold til budsjetterte midler.

Omstillings- og utviklingstiltak

Virksomhetsleder har deltatt i kommunens omstillingsprosjekt. Felles med kommunens øvrige barnehager har barnehagen bidratt i arbeidet med å utarbeide og ferdigstille planverk for «Språkarbeid i barnehagen, «Spesialpedagogiske rutiner», «Tidlig innsats».

Framtidsutsikter

Det vil bli økt fokus på barnas læringsmiljø. Oppmerksomhet i forhold til mobbing og krenkelser får en sentral plass. Rapporten «Inkluderende fellesskap for barn og unge» (Nordahl T. mfl, 2018) er tydelig på hva som kreves i framtiden for å lykkes med inkluderende fellesskap. I Stortingsmelding 6 (2019–2020) Tett på – tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO, fokuseres det på at «Vi skal ha en barnehage og skole som gir muligheter for alle barn og unge – uavhengig av sosial, kulturell og språklige bakgrunn, kjønn, kognitive og fysiske forskjeller. Det krever inkluderende fellesskap og tidlig innsats».

Fra 1.januar 2021 trådte det i kraft nye regler i barnehageloven som skal sikre barna et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø. Lovendringen innebærer en aktivitetsplikt som krever at personalet i barnehagen følger med på hvordan barna har det, og undersøker og setter inn tiltak når personalet har mistanke om at ett eller flere barn ikke har det bra i barnehagen. Oppsummert fordrer disse retningsgivende styringsdokumentene stor grad av kompetanseheving og tilstedeværelse fra personalet i barnehagen. Utfordringen ligger i å ha nok personale samtidig sammen med barna gjennomgående i løpet av en hel dag. Å se hvert enkelt barn gjennom hele dagen, sikre at samtlige barn blir inkludert i fellesskapet, sikre at de får utviklet og utnyttet sitt potensiale for læring, er ikke forenlig med det faktum at det er kun få timer i løpet av dagen at personalet på avdelingen er samtidig til stede. Dette grunnet faktorer som åpningstid, turnus, avvikling av spisepauser, lovpålagt plantid, møter mm. Bemanningsnormen innfrir ikke dette.

Helse og velferd

NAV

Ved Nav Leirfjord er det 6 personer ansatt, hvorav 2 er statlig ansatt og 4 er kommunalt ansatt. Kontoret har åpent 4 timer 2 dager i uken, og de ansatte har hver sin dag med mottaksfunksjon.

De kommunale tjenestene i NAV Leirfjord består av sosialtjenesten og flyktningetjenesten. 2 ansatte i 100 % stilling på flyktningetjenesten og 2 ansatte med hhv. 100 % og 50 % stilling i sosialtjenesten.

Kudemottak var fysisk stengt i lock- down -perioden fra 11. mars- 25. mai. Etter denne perioden har det vært åpent på mottaksdagene, med adgangs kontroll.

Personalet har hatt hjemmekontor som hovedregel siden 12. mars. Fysiske møter har blitt avholdt med gjeldende smittevern hensyn.

I 2020 ble det vedtatt vertskommunesamarbeid med Nav Ytre Helgeland, med NAV Alstahaug som vertskommune. Planlagt sammenslåing fra 2021.

Sosialtjenesten:

Oppgavene som utføres er lovpålagte tjenester etter lov om sosiale tjenester; økonomisk sosialhjelp, opplysning, råd og veiledning, kvalifiseringsprogram, midlertidig bolig, økonomisk rådgivning og gjeldsrådgivning.

I tillegg ivaretas husbankoppgaver og de ansatte deltar i publikumsmottak.

Kommunen har avtale med HL økonomiservice for oppfølging av gjeldssaker.

Statens veiledende satser benyttes for utmåling av økonomisk sosialhjelp. Det tas særskilt hensyn til barnas behov og deres mulighet for deltakelse på fritidsaktiviteter og andre ting for å hindre sosialt utenforskap. Det stilles krav om aktivitet til alle mottakere av sosialhjelp som ikke har en annen aktivitet.

Nedgang i antall brukere som har fått økonomisk bistand i 2020. Antall saker totalt i 2020: 327 mot 445 i 2019.

Flyktningetjenesten:

De ansatte på flyktningetjenesten har ansvaret for oppfølging av flyktninger som bosettes i Leirfjord kommune. Dette innebærer bosetting, boveiledning, veileder på introduksjonsprogram og hjelp til diverse praktiske gjøremål som sykehus, tannlege, id-kort, bankid o.l.

I 2020 har det vært totalt 86 flyktninger innenfor 5-års perioden. Av disse var det:

- 2 nybosatte familier
- o 7 stk fra Sør- Sudan
- o 5 stk fra Syria
- 22 stk avsluttet 5- års perioden 31/12- 20.
- 9 stk. flyttet fra kommunen i 5- års perioden.

I 2020 har 18 personer deltatt på introduksjonsprogram
9 stk. avsluttet introduksjonsprogrammet i 2020

- o 7 stk. begynte på videregående skole

- 1 fullfører grunnskole
- 1 gikk over i arbeidsrettet løp.
- Resultat introduksjonsprogrammet: 78% i utdanning/ jobb.

Korona.

- Voksenopplæring stengt 13/3-20- 15/5-20.
- Flyktningetjenesten søkte og fikk innvilget korona-midler til utvidelse av introduksjonsprogram på 345 900,-
- Ingen integreringsaktiviteter pga korona (turgruppe, kurs etc.)

Helsestasjon

Antall fødte: 17, Hjemmebesøk: 17, Hjemmebesøk av jordmor: 17, Antall utførte 6 uker kontroller: 17, 2 års kontroller: 32, 4 års kontroller: 29, Skolestart undersøkelse: 38,

Helsestasjon for ungdom: 0

Januar og februar 2020 forløp som normalt. Alle lovpålagte oppgaver holdt fristen. Annet forebyggende arbeid gikk som planlagt. ICDP barselgruppe pågikk og ICDP veilederen planla oppstart av gruppe til foreldre med skole barn. Mars 2020 ble situasjonen endret pga covid-19.

Helsestasjonen ble redusert og bare de konsultasjonene som var til lege og med vaksine fikk komme på helsestasjonen. Øvrige konsultasjoner ble tatt på telefon. Alle gruppeaktiviteter som ICDP, fysiogruppe og tanngruppe ble avlyst. Pandemien satte en stopp for ICDP utviklingen. Det var planlagt kompetanseheving og hospitering i andre kommuner.

Skolehelsetjenesten brukte Snap, telefon og teams for å holde kontakt med elevene. For å redusere smitte var det bare en helsesykepleierne på kontoret, resten hadde hjemmekontor. Helseysykepleierne ble omdisponert til koronateamet, der de sto i beredskap hvis det skulle oppstå en smittebølge. Noen jobbet noen dager med smittesporing. Helsestasjonen ble gradvis gjenåpnet i juni. Situasjonen etter gjenåpning ble fort normal. For sommerferien 2020 var det ingen lovpålagte oppgaver som ble stående ugjort.

Jordmortjenesten har hatt alle sine lovpålagte kontroller. Under pandemien ble noen av kontrollene gjort om til kontroller hos fastlege. Dette var ikke for å hindre smittespredning, men for at fastlegen ønsket å se flere gravide.

Helsestasjonen fikk vite i høst at det ville bli redusert med 50 % stilling. Dette har preget situasjonen utover høsten. Slike nyheter skaper uro og bekymring. Det har blitt planlagt hvordan driften skal tas ned etter reduksjonen. Helsestasjonen har hatt langtids sykemelding i 50% stilling fra august til dd og 20 % vakant hele 2020. Dette har ført til at ICDP gruppene ikke har blitt utført høsten 2020. Helsestasjonen var i gang med å planlegge å gjennomføre foreldreveiledning til minoriteter. Dette arbeidet måtte stoppes når det ble gitt beskjed om kutt av stillinger.

I 2020 har det ikke vært noen kompetanseøkning på helsestasjonen.

Innkjøp av nytt kjøleskap, audiometer og spedbarns vekt til hjemmebesøkene.

Yrkes vaksinerings av alle ansatte i kommunen har pågått fra høsten 2019 til dd. Det ble utsatt pga pandemien og derfor har det gått lang tid før alle som ønsket hadde fått satt sine vaksiner. Masse vaksinerings av risikogruppen med influensavaksine.

Skolehelsetjenesten

Skolehelsetjenesten gjenåpnet når elevene fikk komme tilbake på skolen. Pandemien har vært utfordrende for noen elever og helsestasjonen opplevde en økning av konsultasjoner. Det elevene opplever i pandemien er ensomhet, tap av venner og isolasjon. Fritidsaktivitet er borte og de søker til andre ikke fullt så «sunne» aktiviteter. I samarbeid med ruskonsulenten har helsestasjonen kjørt prosjekt frihet i 9 klasse i åtte uker. Pr dd er det ikke arbeidsoppgaver i skolehelsetjenesten som er utsatt pga pandemien.

Helsestasjon for ungdom

Ikke i drift. Det er prosjektmidler med pandemien og omorganisering i kommunen satte en stopp for dette.

Fysioterapi

Perioder med stengt praksis pga pandemi. Digital oppfølging med treningsprogram til de som kunne benytte seg av det.

Tilskuddsmidler fra helsedirektoratet er benyttet til en prosjektstilling som har jobbet med Plan for habilitering og rehabilitering, som er i slutfasen.

Treningsrommet var stengt en periode fra mars. Ble åpnet etter digitalt bookingsystem kom på plass, slik at man kan begrense antall personer som trener samtidig, og ha oversikt over hvem som har vært tilstede de ulike tidspunktene.

Legekontor

Ved legekontoret er det 3 fastlegehjempler og 1 Lis1.

Sykefravær og ledighet, har medført vikar- innleie hele året. Den ledige stillingshjemmelen har vært lyst ut 2 ganger, og det jobbes fortsatt med å få tilsatt noen i denne.

I perioden mars til september var det ikke Lis1 på kontoret.

Korona har preget driften på legekontoret. Kun ø-hjelp og helt nødvendige fysiske konsultasjoner i lockdown-perioden. Video/ telefonkonsultasjoner som førstevalg og adgangskontroll ved tilbakekomst. Personalet ved helsesenteret har vært delt inn i kohorter siden mars.

Første øvelse på testing og smittevernutstyr ble utført i februar 2020.

Leirfjord kommune var en av de første kommunene som fikk på plass en teststasjon, slik at pasienter kunne ta covid-19 test hjemme med veiledning av lege på video.

Vi har etter hvert fått på plass tilstrekkelig smittevernutstyr, egen brakke for testing og innarbeidet gode rutiner for testing i den daglige driften.

Regnskapstall utgift/inntekt enhet

	Regnskap 2020	Budsjett 2020	Avvik
Utgifter	26.624.183	25.909.837	714.346
Inntekter	-17.344.694	-16.119.219	-1.225.475
TOTALT	9.279.489	9.790.618	-511.129

Omstillings- og utviklingstiltak

Tittel	Beskrivelse	Oppstart(år)	Avsluttet/forventes avsluttet (år)	Avhengighet (til andre tiltak)
Plan for habilitering/rehabilitering		2020	2021	
NAV verskommunesamarbeid	NAV Ytre Helgeland. Samarbeid på tvers av kontorene og felles faglig ledelse	2019	2021	Hald-kommunene.

Testes uten nærkontakt: – Mindre smitterisiko, mindre kostnader

Helsesekretærene Marina Hansen (t.v.) og Monja Langfjord Einmo har gode erfaringer med den hjemmesnekrede teststasjonen utenfor helsehuset i Leirfjord. Foto: Mariann Vatne

Omsorgstjenesten

1: Introduksjon

Virksomhet Omsorgstjeneste har tjenesteyting etter Lov om kommunale helse og omsorgstjenester, Lov av 24 Juni 2011. Tjenesteutøvelsen er også regulert av Pasient og brukerrettighetsloven, Lov om Helsepersonell og forskrifter underlagt disse.

Virksomheten er delt opp i fire avdelinger Sykehjem, kjøkken, hjemmebasert og Psykisk helse og rus.

2: Redegjørelse for resultater

Sykehjem.

2020 har blitt et spesielt år grunnet Covid-19, det har i perioder vært stengt for besøkende og med smittevernregler/rutiner for pasienter og ansatte, dette for å unngå smitte og det har vi lyktes med.

Hovedtrekk for sykehjemmet i 2020 er en pågang av eldre med stort pleiebehov, det har vært utfordrende å få etablert gode tilbud. Antall liggedøgn 2020 er på 10342, dette er lavere enn i 2019 hvor tallet var 10803.

Tilbudet til de eldre har på mange måter vært annerledes grunnet ulike smittevernstiltak gjennom hele året, begrenset besøk, mindre sosiale møtepunkter og fellesaktiviteter.

Bemanningsmessige utfordringer i perioder av året med ansatte i karantene, dette har medført økte utgifter.

Koronateam og rutiner rundet dette er etablert, dette grunnet faren for utbrudd Covid-19. Smittevernutstyr er innkjøpt på sykehjemmets budsjett og det er opparbeidet et lager med smittevernutstyr som skal ha til hensikt å kunne vare i 8 måneder om Leirfjord skulle få et utbrudd av Covid-19.

Virksomhetsleder har deltatt i kommunens kriseledelse på faste møter og det har vært mange runder med endring av rutiner for å tilpasse oss de gjeldende smittevernregler/direktiver.

Hjemmebaserte tjenester

Det har som i sykehjemmet vært et spesielt år,-og dette grunnet Covid-19. Personalet har måtte dele seg opp i ulike kohorter,- og det er oppdelte pasientruter som følges etter fastsatte planer. Saksmengden er på det jevne og det er noen tunge saker i pasienters hjem som krever mye ressurs i perioder. Bemanningsmessige utfordringer i perioder av året med ansatte i karantene, dette har medført økte utgifter.

En ny ressurskrevende sak fra februar 2020, dette med tjenestekjøp i institusjon.

Helsestasjon for eldre er et prosjekt som er iverksatt i 2020. Prosjektmidler er innvilget til formålet. Det vil være en oppsøkende tjeneste til innbyggere over 80 år. Dette har som formål å forebygge og trygge den enkelte innbygger, slik at de får nødvendig hjelp og støtte for å ha en god helse og kunne bo hjemme. Dagsenter for hjemmeboende har tilbud 2 ganger pr uke for Hjemmeboende demente og med inntil 5 deltakere.

Storkjøkken

Leirfjord sykehjem sitt storkjøkken i 2020 har på tross av situasjonen rundt Covid-19 klart å være i ordinær drift hele 2020. Matleveranser gjennomført med smitteverntiltak gjennom hele Covid-19 perioden. Det leveres ca 12775 middager med dessert til hjemmboende og ca. 10500 varmlunsj og middag til sykehjem pr år.

Det er god kvalitet på maten og det benyttes gode råvarer, samt at det meste av mat lages fra bunnen av med ferske varer. Det bakes nå brød og dette settes stor pris på hos pasienter på sykehjem. Det er tre ansatte på kjøkkenet som har fagbrev som kokk og en med fagbrev som kjøttskjærer.

Psykisk helse-og rus.

Psykiatri og rus har faste samtaler, oppfølging mot enkelt personer og mot skole. De har arrangert Av og til kampanjer samt fagdager i kommunen. Oasen Dagsenter har i hovedsak ikke vært i drift mye av året, dette grunnet lite lokale og nødvendige smitteverntiltak. Mye av oppfølgingen mot pasienter i 2020 har foregått digitalt der dette har vært mulig og forsvarlig. Det er en ressurskrevende sak hvor tjenesten kjøpes og denne følges opp av en ansatt i Psykisk helse/ Rus. Ruskonsulent har i 2020 også arbeidet mye forebyggende med egne dager rettet mot skoleelever.

Kommunepsykolog har vært utlyst og det har ikke vært kvalifiserte søkere til stillingen. Stillingen er i samarbeid med Herøy, Dønna, Nesna og Leirfjord.

3: Redegjørelse for ressursbruk

I all hovedsak så går budsjettet til lønn for Omsorgstjenestens ansatte ca 80 %. Et høyt forbruk på lønn har sin årsak i mange syke pasienter med stort behov for hjelp, både i sykehjem og i private hjem . Det er 61,5 årsverk fordelt på 90 ansatte. De store utgiftspostene for drift i regnskapet er innkjøp av medisinske forbruksvarer, strøm/oppvarming, medisiner, innkjøp av mat og fødevarer. Oppholdsbetaling på sykehus for utskrivningsklare pasienter og , avlastning til barn med nedsatt funksjonsevne, og en ressurskrevende tjeneste som i 2020 har vært en stor kostnad. Et godt budsjettssamarbeid med Administrasjonen og Virksomheten har medført at Virksomheten i 2020 går i pluss med 43736,- (Se tabell nedenfor)

Regnskapstall utgift/inntekt enhet

	Regnskap 2020	Budsjett 2020	Avvik
Utgifter	74.260.243	68.683.132	5.577.111
Inntekter	-19.484.565	-13.863.718	-5.620.847
T O T A L T	54.775.677	54.819.414	43736

4: Gjennomførte og planlagte omstillings- og utviklingstiltak

Oversikt over gjennomførte, pågående og planlagte omstillings- og utviklingstiltak.

Tittel	Beskrivelse	Oppstart (år)	Avsluttet/ forventes avsluttet (år)	Avhengighet (til andre tiltak)
Nye kontorlokaler i 2.etg gamle sykehjem	Det er iverksatt et prosjekt for å få dette tegnet om til egnede lokaler for psykisk helse, hjemmebasert omsorg og Ledelse /sekretær i	Tegninger og plan for bygget	Desember 2020	
Motvirke ensomhet for eldre hjemmeboende	Virksomhet omsorgstjenester Prosjektmidler innvilget og det skal iverksettes tiltak for hjemmeboende for å motvirke ensomhet	Des 2020	Des 2021	

Kompetanse	Det har i 2018 vært gjennomført tiltak for å høyne kompetanse innen Virksomhet			
	Omsorgstjenester: Videreutdanning for 1 sykepleiere i eldreomsorg. Master.	2018	2020	
	Sykepleier under utdanning	2017	2021	
	Vernepleier i videreutdanning innen Psykisk helse	2019	2021	
	ABC- demens for 22 ansatte i Omsorgstjenesten. Kursrekke med egeninnsats mellom samlinger	2020	2021	

5: Framtidsutsikter

Spesialisthelsetjenesten overfører flere og flere tjenester til kommunene og det gir oss utfordringer i årene som kommer, både innenfor Kommunal akutt seng og rehabiliteringspasienter som nå blir sendt rett hjem til kommune.

Rehabilitering bør inn som et kommunalt tilbud og det bør også være et spesielt fokus på forebygging hos den eldre del av befolkningen.

Det forventes en stor økning av eldre i Leirfjord kommune fra 2026 og utover videre mot 2036. Dette gjør at det er viktig å få realisert de planer og vedtak som er fattet i forbindelse med bygg av flere sykehjemsplasser og eventuell ombygging av eksisterende sykehjem.

Opprusting av hjemmesykepleien for å møte fremtidens utfordringer bør prioriteres, dette begrunnet med en økning i tjenestebehov og viktigheten av å få ytt tjenester på en slik måte at tjenestemottakere kan bo lengst mulig hjemme.

Velferdsteknologi og digitalisering er i vinden og Virksomheten har samarbeid med andre kommuner. En felles plan for kommuner på Helgeland vil kunne gi føringer i årene fremover

Barnevern

1) Introduksjon og 2) Redegjørelse:

Barneverntjenesten har gjennom året 2020 hatt hovedfokus på å drifte forsvarlig i fht til Korona pandemien, slik at de barn og familier som har behov for bistand har fått dette i den grad det har vært mulig. Det har også vært et behov for å ivareta ansatte når det gjelder å trygge og støtte den jobben som har blitt utført mtp Korona tiltak.

Ved nedstenging av landet den 12.03.20 var det en høy grad av bekymring vedr manglende mottak av meldinger fra de naturlige produsenter av meldinger som skole/barnehage/helse. Det var et utstrakt samarbeid rundt barn en vurderte til å ha et særlig behov for dag tilbud som allerede var i systemet til bvtj. Barneverntjenesten sendte også ut brev til samarbeidsparter med kontakt informasjon til tjenesten og at en her ba om at det ble tatt en gjennomgang over barn de var bekymret for ved nedstenging.

Det en så var at det i denne perioden ble en økning av meldinger fra private, og da det ble åpnet mer opp rundt barn og unge fikk barneverntjenesten en eksplosiv økning i antall meldinger, for Leirfjord sin del vil dette si en økning på 78% fra 2019 til 2020, for hele samarbeidet er det en økning på 60%. Til tross for dette har det vært en nedgang i antall omsorgsplasserte barn ved utgangen av 2020.

Videre er det blitt jobbet med forberedelse til den nye oppvekstreformen (barnevernreformen) som trer i kraft fra 01.01.2022, der insentivene til staten er større handlingsrom for kommunene og å forebygge omsorgsovertakelser. Forberedelsene har bestått seg i ulike programmer i regi av bufdir, samt ulike læringsnettverk med hovedfokus på rekruttering, opplæring og veiledning av fosterhjem. Det vil også bli slik at det forebyggende arbeidet rundt barn og unge skal gjøres i kommunene (både i egen kommune og samarbeid på tvers) og barnverntjenesten skal samarbeide tett med de ulike tjenestene som er nærmere barn/unge en nødvendigvis vår tjeneste er. Dette fordrer at det er kunnskap og kjennskap til de ulike apparatene og tiltakene som finnes i de ulike kommunene. Dette er en jobb som må satses mye på videre gjennom 2021.

Dette er en reform som overfører de fleste av oppgavene staten tidligere har hatt over til kommunene, og det er fortsatt svært uklart hvordan de økonomiske rammene vil være fra 2022.

3) Redegjørelse for ressursbruk:

Vi hadde i 2020 et mindre forbruk som i hovedsak er pga færre reiser og at noen av omsorgssakene ble utfaset. I tillegg har vi hatt mindre bruk på områder som juridisk bistand, samt kjøp av konsulent tjenester noe som vi drifter selv i større grad når veiledningsteamet er styrket.

	Regnskap 2020	Budsjett 2020	Avvik
Utgifter	6.624.172	7.743.824	- 14%
Inntekter	-455.889	-117.675	287%
T O T A L T	6.168.283	7.626.149	-19%

4) Gjennomførte og planlagte omstillinger og utviklingstiltak

Eneste tiltaket vi har hatt og har under utprøving er en styrkning av veiledningsteamet med en miljøterapeuts stilling som jobber ettermiddag ca 2 dager i uken. Dette prosjektet startet mot slutten av 2019 og vil bli videreført ut 2020. Dette ser vi allerede en god effekt av, både mtp å

ha mulighet til å møte familiene vi jobber med på ettermiddag, men også avlaster denne stillingen de andre saksbehandlerne i tjenesten ved å kunne ivareta observasjoner i hjemmet på tidspunkt som tidligere ville ha kunnet utløst overtid.

5) Framtidsutsikter:

Det viktigste utviklingstrekket for 2021 er å jobbe sammen med resten av kommunen/e for å være best mulig forberedt på den nye reformen.

Målsetningen for denne reformen er;

Økt satsning på tidlig innsats, forebyggende arbeid og bedre tilpasset hjelp, på tvers av tjenestene i kommunen og helst også i samarbeid med andre kommuner. Kommunen har ansvar for å sikre at nødvendige tiltak er tilgjengelig. Dette gjelder både barnevernets tiltak og tilgrensende tilbud og tiltak til barn og familier i kommunen. Kommunens samtlige tilbud må dekke barnevernets mandat om å styrke barn og familier, forebygge videre problemutvikling og beskytte barn. Barnevernet har et særlig ansvar for barn og unge som er utsatt for skadelig omsorgsutøvelse eller er til skade for seg selv eller andre. Tiltak kan ivaretas i egen regi eller gjennom samarbeid. For å sikre et forsvarlig barnevernstilbud anbefales kommunen å ha følgende tilbud; ulike foreldre styrkende tiltak, tiltak for å styrke barns utvikling og tiltak opp mot ettervern.

Høyere grad av ivaretagelse av rettsikkerheten for barn og familier i barnevernet. Her er det ønsket en sterkere kommunal styring og ledelse, samt mindre bruk av private aktører.

Mer effektivt ressursbruk: Kommunene får et betydelig økt finansierings ansvar og de fleste refusjonsordninger opphører både på tiltaks og omsorgs siden. Det vil bli økt rammetilskudd til kommunen, men utregning av dette er enda ikke klart.

Kommunene får et helhetlig ansvar for oppfølging og veiledning av fosterhjem; Bufetat vil ikke lengre ha ansvar for generell veiledning av fosterhjem. Bufetat vil fortsatt gi tilbud på spesialiserte hjem og spe og små barns institusjon, men bistandsplikten opphører.

Forberedelser og implementering til denne reformen skal eies av kommunen, men vil slik jeg vurderer det også kreve mye av ledelse og ansatte i barneverntjenesten.

Barneverntjenesten ytre Helgeland er også bedt inn i, og takket ja til, piloten på det nye barnevernfaglige fagsystemet til Visma. Visma flyt barnevern. Her er det 3 andre kommuner som også deltar på landsbasis.

Utover dette er bvtj i stadig utvikling for å heve kompetanse og for å møte krav som stilles til driften.

Teknikk og eiendom

1: Introduksjon

Virksomheten har i 2020 hatt ansvaret for plan, byggesak, oppmåling, landbruk, utmarksforvaltning, vei, VA, byggforvaltning og renhold. Bibliotek ble tatt ut av vår portefølje mai/juni 2020. Stort sett har vi til enhver tid hatt rundt 28 sysselsatte (29 med bibliotek). Fem ansatte har av ulike årsaker sluttet i løpet av året hvorav fire erstattet. Vi har hatt en på arbeidstrening, en lærling og en på annet tiltak. Covid-19 har preget alle deler av organisasjonen gjennom økt ressursbruk, og har gjort det nødvendig å jobbe annerledes på mange felt.

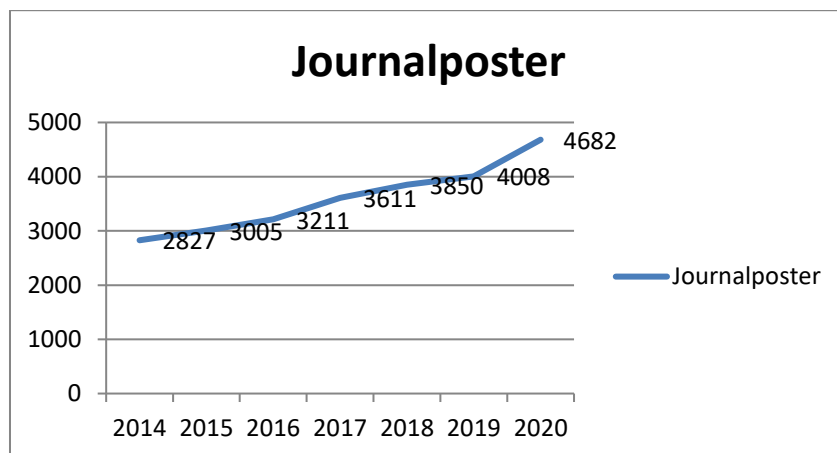
2: Redegjørelse for resultater

Organisering:

Organisering av virksomhetens interne forhold har pågått kontinuerlig gjennom året mht. etablering av rutiner. Nye brukeravtaler er utarbeidet og skal signeres i 2021. Regelmessige personalmøter er gjennomført. Det er for første gang gjennomført felles møte for alle ansatte ved virksomheten. Det er gjennomført medarbeidersamtaler for alle faste ansatte med et unntak. Det er jobbet med å få på plass en vaktordning for uteavdelingen. Alle avdelinger har nå eget verneombud.

Produksjon:

Saksbehandling er jevnt økende. Grafen nedenfor viser utvikling av antall journalposter som er kommet inn og sendt ut/behandlet de siste årene.

Noen nøkkeltall for 2020:

- 110 byggesaker, 32 delingssaker, 5 grensepåvisninger, 4 arealoverføringer, 3 sammenføring av eiendom, 60 meglerpakker, 7 delingssaker etter jordloven, 4 konsesjonssøknader og 84 egenerklæringer om konsesjonsfrihet, 71 søkere på produksjonstilskudd, godkjent 94 dekar nydyrking, behandlet 27 fondssøknader og tildelt totalt kr 1.982.700,-
- Tildelt 117 elg, felt 115. I alt 14 elg død som følge av påkjørsler eller andre skader. Tildelt 145 rådyr, felt 14. I alt 15 rådyr død som følge av påkjørsler eller andre skader
- 35 nye eller endrede eiendomsskattetakster/eiendommer.

Generelt fra virksomheten:

Tre private reguleringssaker har vært under behandling. En er vedtatt og to har meldt oppstart. Det ble igangsatt arbeid med en kommunal plan for Nonshaugveien.

Kommunal planstrategi, trafikksikkerhetsplan og planprogram for kommuneplanens samfunnsdel og arealdel ble vedtatt. Energi og klimaplan er igangsatt. Det er ansatt ny byggesaksbehandler og inngått kontrakt for eByggesak. Det er ansatt ny oppmålingsingeniør. Avtale om innleie av tjenester fra Alstahaug gikk ut 1. august 2020. Mange eldre saker både innenfor byggesak og oppmåling er avsluttet og produksjonen i 2020 har vært høyere enn budsjettet.

Det er gjennomført rehabilitering av dam Simsøvatnet og etablert en nødvannforsyning fra Langvatnet. UV-aggregat Simsøvatnet er skiftet ut. Hjarlandsveien og Vallaveien er oppgradert. Parkeringsplass utsikten er etablert og tatt i bruk. Garasje på gang- og sykkelvegtrase Leland-Slettan er revet. Nye gateskilt er kjøpt inn. Brannstasjon ble tilnærmet ferdigstilt i løpet av året. Ny brannbil ferdigstilt og tatt i bruk. Ombygging kontorer på sykehjem ble prosjektert og lagt ut på anbuds konkurranse, men måtte avlyses pga. manglende bevilgning. Det er jobbet med prosjekt for ombygging av LBU samt alternativ varmekilde. To kommunale leiligheter i Lysåsen er renovert. Rehabilitering av kommunehuset er igangsatt. Uteavdelingen har gjennomført omfattende vedlikehold på kommunale bygg, veier og anlegg. Det har vært flere hendelser knyttet til vannverket som har krevd uttrykning kveld og helg.

Renhold er redusert med 0,7 stilling i løpet av året. Det har vært stor arbeidsbelastning innenfor området grunnet korona-epidemien og nødvendig med utstrakt vikarbruk. Bibliotek fikk ny ansatt fra 1. juni 2020 i 50 % stilling. Bibliotek inngår ikke i porteføljen til Teknikk og eiendom etter dette.

3: Redegjørelse for ressursbruk

	Regnskap 2020	Budsjett 2020	Avvik
Utgifter	39.087.394	36.512.373	2.575.021
Inntekter	-19.006.014	-16.328.585	-2.677.429
T O T A L T	20.081.379	20.183.788	-102.409

Avviket vurderes som akseptabelt gitt størrelsen på budsjettet.

4: Gjennomførte og planlagte omstillings- og utviklingstiltak

Virksomheten har hatt en betydelig prosjektportefølje i 2020 med ca. 42 prosjekter innenfor plan, bygg anlegg og utvikling. For å håndtere dette, samtidig som forvaltning, drift og vedlikehold skal ivaretas, har det vært viktig å jobbe med organisatoriske forhold.

Tittel	Beskrivelse	Oppstart (år)	Avsluttet/forventes avsluttet (år)	Avhengighet (til andre tiltak)
Årsplan	Planlegging av aktivitet og satsingsområder	2020	Årlig	

5: Framtidsutsikter

Virksomheten har i 2020 hatt en effektiv og kvalitativt god produksjon. Fokus på personal, økonomi og organisasjon vil bli enda viktigere for å videreføre en god utvikling og tilpasse virksomheten nye rammevilkår.